

Napasorsuup Qoorua, Aggusti 2019.

Nalunaq A/S

Nalunaq Gold-imik suliniut

**Nalunaq suliniut 2020-mut Avatangiisirut sunniutinik
nalilersuinermi suliassat killissalersorneqarnerat
aamma Suliniummut piumasaqaatit allattorsimaffiat
(ToR)**

01-12-2020

Nalunaq A/S

Nalunaq Gold-imik suliniut

**Nalunaq suliniut 2020-mut Avatangiisirut
sunniutinik nalilersuinermi suliassat
killissalorsorneqarnerat aamma Suliniummut
piumasaqaatit allattorsimaffiat (ToR)**

Sullitaq	Nalunaq A/S C/O Nuna Advokater ApS Qullierfik 2.6 3900 Nuuk Greenland
Siunnersuisut	Orbicon - WSP Linnés Allé 2 DK-2630 Taastrup
Suliniutip normua	3621800216
Allakkiap suussusaa	Nalunaq Gold-imik suliniut – Suliassat killissalorsorneqarnerat aamma Suliniummut piumpasaqaatit allattorsimaffiat 2020
Suliarinnittut	Erik Mandrup Jacobsen & Morten Christensen
Suliniutip pisortaq	Morten Christensen
Pitsaassutsimik qulakkeerinnittoq	Morten Christensen
Akuerinnittoq	Søren Hinge-Christensen
Saqquummiusaq	04
Saqquummieneqarp oq	1. decembari 2020

Imarisai

1. Aallaqqaasiut	2
2. Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiornermik suliniutinut ASN-ip suliarisarnera	4
3. Suliniutip allaaserineqarnera	6
4. Misissuiffik	31
4.1 Sumiiffik	31
4.2 Silap pissusia	31
4.3 Nunaqqatigiinnik atuineq	33
4.4 Avatangiisit	35
4.4.1 Nunami avatangiisit	35
4.4.2 Maluginiagassat allat	38
4.5 Imaani avatangiisit	39
4.6 Tunngaviusumik nakkutilliineq	44
5. Avatangiisinut sunniutit aarlerissutaasut	46
6. ASN-imut suliniummut piumasagaatit allattorsimaffiat (ToR)	47
6.1 Sunniutinik nalilersuinermi ilassutitut misissuinerit siunnersuutigineqarsimasut	47
7. Najoqqutassat	50
8. Ilanngussaq 1	51

Naalisakkat allattorsimaffiat

CPR	Inuup Piginnaasallip Nalunaarusia		
DCE	Avatangiisut Nukissiuteqarnermullu Ilisimatusarfik		
DTS	Aatsitassarsiornermi sinnikunut panertunut toqqorsivik		
DTSF	Aatsitassarsiornermi sinnikunut panertunut qaleriissaaral-uni toqqorsivik		
EAMRA	Aatsitassanik	Suliassaqarfinnut	Avatangiisut Aqutsisoqarfik
EIA	Avatangiisut sunniutinik nalilersuineq (ASN)		
LOM	Aatsitassarsiorfiup aatsitassarsiorfiusinnaanera (Kuultisiorfiup kuultisiorfiusinnaanera)		
MLSA	Assartuinermi taperser- soqatigiinnissamut isumaqatigiissut		
MRA	Aatsitassanut Pisortaqarfik		
ROM	Aatsitassaq suliarineqanngitsoq		
SIA	Inuaqatigiinnut Sunniutissanik Nalilersuineq (ISN)		
SRK	SRK Exploration Services Ltd.		
TEU	Annertussutsit 20 fodsi containerit annertoqatai		
ToR	Suliniummut piumasagaatit allattorsimaffiat		
tpa	Ukiumut tonsit		

1. Aallaqqasiut

Nalunaq A/S-ip maannakkut Kalaallit Nunaata kujataani Nalunaq Gold-imik suliniut ineriar-tortileruttorpaa. Nalunami kuultimik piaaffiusimasoq oqaluttuarisaanermi Crew Gold Corporationip ataani 2004-mit 2009-mut ingerlanneqarsimavoq taamani aatsitassaq suliarineqan-ngitsoq (Run-of-Mine, ROM) piarneqarsimavoq aamma avataani suliarineqartussangorlugu nassiunneqartarsimavoq. Tamatuma Kingorna Angel Mining PLC, Nalunami 2009-mit 2013-imut nunap iluani kuultimik suliaqarfittut sanaartukkamik ingerlatsisimavoq aamma kuul-tisiorfimmi kuultimik akuaqqitassamut kuitsivik (doré tunisassiorsimavoq).

Siusinnerusukkut piaanerni ingerlatsinerit unitsinnejnarnerisa kingorna, Avatangiisinut Nukis-siuteqarnermullu Ilisimatusarfimmit (DCE) inerniliunneqarsimavoq avatangiisinut sunniutit an-nikitsuinnaasimasut aamma Nalunaq kuultisiorfik Kalaallit Nunaanni piaffik qanoq anikit-suinnarmik avatangiisinut sunniuteqarluni ingerlanneqarsinnaanersoq assersuutitut atorneqarsinnaasoq (Bach & Olsen 2020).

Nalunaq Gold-imik suliniut nutaaliamic misissuinissamik suliniutaavoq, tassunga suliniutip maannakkut aatsitassanik isumalluutai sinnerlugit siunissami isumalluutinik nutaanik nassaar-toqarnissaa pisariaqartinneqarpoq. Killifimmi matuman, pitsaanerpaaamik piaaneq aamma Nalunami isumalluutit piiarnissaannut aatsitassarsiorfimmi aatsitassanik tunisassiornermi pe-riatsit uppernarsiniarlugit misissuinerit assigiinngitsut ingerlanneqarput.

Nalunaq Gold-imik suliniummik ineriertortitsinerup ilaattut, Kalaallit Nunaanni pisortat, Aatsi-tassanut Pisortaqafrimmit (MRA) najoqqtassat saqqummersinneqarsimasut malillugit Ava-tangiisinut Sunnitissanik Nalilersuinerup (ASN) suliarineqarnissaanik piumasagaateqarput.

Maannakkut ASN-imut najoqqtassat (2015-imeersut) aalajangiipput, misissuinermut killiffiup nalaani suliassat killissalorsorneqarnerannut nalunaarusiamni piaanermik suliniummut ava-tangiisinut sunniutaasinnaasut suussuserneqassasut aamma naliliiffigineqassasut. Suliassat killissalorsorneqarnerannut nalunaarusiaq taamaalilluni ASN-ip suliarisarneranut, ilagaluglu ASN-imut suliniummut piumasagaatit allattorsimaffianut (ToR) peqqissaartumik pilersaaruti-nut tunngaviussaaq.

Suliassat killissalorsorneqarnerannut nalunaarusiamut siunertarineqarpoq, Nalunaq sulinium-mut ASN-imi avatangiisinut tunngasut naleqquttut immikkut eqqumaffigineqartussat suus-suserneqarnissaat aamma Nalunami piaanerup aallarteqqinnissaanut tunngavilersuinermi ASN-imi paassisutissanik pisariaqartinneqartunik pissarsiniarluni saniatigut sunnitissanik nalilersuinernik pisariaqartisoqarnersoq aalajangiinissaq.

Pisuni tunngaviusumik paassisutissanik soqanngitsuni, aatsitassarsiortitseqatigiit aamma sa-naartornermik piaanermillu ingerlatsineq sioqqullugu avatangiisut qanoq innerannik allaaserin-ninnissaq siunertaralugu avatangiisinut tunngaviusumik misissuinerik ingerlatsisariaqarput.

Sulinitip ineriertortinneqarnerani pisut piffissami nalunaarsornerat, peqqissaartumik ingeniorit suliaannit nioqqtissanik tunisassiornermut, qaffasissumik ataani assiliartalersorneqarsima-voq.

Suliniummi aqutsisoqatigiit suliniummut pilersaarummik (Killiffik 1) suliaqassapput, taanna ASN nalunaarusiami inaarutaasumi saqqummiunneqassaaq, tassani suliniummi pisut pingarnerit suussuserneqassapput.

Maannakkut isumalluutit naatsorsuutigineqartut tunngavigalugit, ingerlatseqatigiifik nioqqutisanik tunisassiornermik aallartiffimmit ukiut tallimat missaata kingorna piaaffimmik ingerlatsinissani pilersaarutigaa. Nunap iluani ineriaortitsineq, qillerineq aamma piaaffimmik ingerlatsinermi tullerriarinerit aqqutigalugit, ingerlatseqatigiifiup missingersuutigaa Nalunap oqalutuarisaanermi ineriaortnera tunngavialugu kuultisiorfiup kuultisiorfigineqarsinnaanera (LOM) suli sivitsorneqarsinnaasoq misissuinermi anguniakkap aatsitassamik isumalluutinut allanganortinnerasigut. Taamaattorli ASN-imut siunertarineqartumik kuultisiorfiup kuultsiorfigineqarsinnaanera piffissamik ukiunik tallimanik sivisussusilerlugu naatsorsuutigineqarsimavoq, tamatuma kingorna Atsitassanut Ikummatissanullu inatsimmi immikkoortoq 43-p ataani isu-maqatigiissutigineqartussaq malillugu piaaffimmut matusinermi pilersaarut naammassisneqassaaq, soorlu Kalaallit Nunaanni peqqussutinik piumasaqaatigineqartooq

2. Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiornermik suliniutinut ASN-ip suliarisarnera

Kalaallit Nunaanni najoqqtassat nutajunerpaat malillugit, ASN-ip suliarinerani allornerit siullit sulianik pingaarnernik tulliuttunik ilaqqassapput:

1. Suliassat killissalersorneqarnerat. Ingerlatseqatigiifiup (siunnersortaatalu), Kalaallit Nunaanni pisortat taakkulu ilisimatusarnikkut siornersortaasa aamma soqutigisaqaqatigiit attuumassuteqartut akornanni piareersaataasumik tusarniaanerit kingorna, suliassat killissalersorneqarneranut nalunaarusiaq aamma Suliniummut piumasagaatit allattorsimaffiat (ToR) suliarineqassapput, tassani ASN-ip imarisaanut missingersuutit ilanngunneqassapput.
2. Ingerlatseqatigiifiup Kalaallit Nunaanni pisortanik oqaloqateqarnerup nalaani oqaaseqaatit tiguneqarsimasut nalilersuiffigissavai aamma Suliniummut piumasagaatit allattorsimaffiata (ToR)/suliniutip iluarsaannissaq eqqarsaatersuutigissavavaa.
3. Ingerlatseqatigiifik Suliniummut piumasagaatit allattorsimaffianik (ToR) inaarutaasumik Aatsitassanut Pisortaqarfimmit akuerineqartussamik suliaqassaaq.
4. Ingerlatseqatigiifik Avatangiisnik aamma Inuaqatigiinni misissuinissamut pilersaarum-mik, ilagalugit avatangiisnut aamma inuaqatigiinni tunngaviusumik misissuinerit, suliniummut tunngasumik misissuinerit aamma misissuinerit allat, Aatsitassanut Pisortaqarfik taas-sumalu ilisimatusarnikkut siunnersortai isumasioqatigalugit suliaqassaaq.

Suliassat killissalersorneqarnerat - ASN-imut Suliniummut piumasagaatit allattorsimaffiat

ASN-ip suliarisarnerani suliassat killissalersorneqarnerat killifinni aallaqqaasiutaavoq. Suliassat killissalersorneqarneranut killifimmi, apeqputit pingaernerit suliarineqarnerani killifinni tulliuttuni misissuiffigineqartussat aamma naliliiffigineqartussat suussuserneqassapput aamma misissuinerit ingerlanneqartussat annertussusaat takissusaallu aalajangerneqassapput. Suliassat killissalersorneqarneranut killifiup kingorna, ASN-imut Suliniummut piumasagaatit al-laatorsimaffiat oqaasertaliorneqartarpooq.

ASN-imut Suliniummut piumasagaatit allattorsimaffiannik ineriertortitsineq, suliassat killissalersorneqarneranik allaqqitassiamik aallartittarpooq. Suliassat killissalersorneqarneranut nalunaarusiamut siunnertarineqartoq tassaavoq - aatsitassarsiorluni-suliniummi siusissukkut - avatangiisnut attuumassuteqartunik ASN-imi eqqumaffigineqartussanik suussusiinissaq.

Suliassat killissalersorneqarneranut nalunaarusiaq piaaffissatut siunnersuutigineqartumi avatangiisit aamma eqqaani avatangiisit pillugit naatsumik allaaserinninnermik imaqassaaq aamma naatsumik piaanissamut suliniut pilersaarutigineqartoq nassuarneqassaaq. Saniatigut suli suliniutip avatangiisnut sunniutigisinnaasaannik ASN-imi eqqumaffigineqartariaqartunik suussusiissaq. Tassunga ilaapput aatsitassarsiorfiup akornusersuisinnaaneri suulluunniit kiisalu mingutsitsinermut aallaaviusinnaasut nunami, imermi tarajuunngitsumi aamma imaani uumasunut, naasunut uumasoqatigiinnullu sunniuteqarsinnaasut.

Suliassat killissalersorneqarnerinut nalunaarusiap imarisai

Suliassat killissalersorneqarnerinut nalunaarusiaq immikkoortunik pingaarnernik tulliuttunik imaqarpooq:

- Nalunaq Gold-imik suliniummut pisinnaasunik assigiinngitsunik naatsumik allaaserinninneq (Nalunaq A/S-imik paassisutissanik tunniunneqarsimasunik tunngavilik),
- Suliniuteqarfimmik naatsumik allaaserinninneq ilagalugu umiarsuit aqqutissaat (nunap ilusaa, nunarsuup sanna, silap pissusia, sumiiffimmik atuineq il. il.),
- Sumiiffimmik suliniummut sunnerneqaratarsinnaasumi pinngortitami avatangiisnik al-laaserinninneq (naasut, uumasut uumassoqatigii). Allaaserinninneq taanna atuagasanik misissuinernek aamma agusti 2019-imi sumiiffimmut ornigunnernek tunngaveqarpoq,
- Suliniummut attuumassuteqarsinnaasunik akornusersuinernik mingutsitsinermillu ajornartorsiutinik avatangiisinut sunniuteqarsinnaasunik aamma ASN-imi sam-mineqartussanik suussusiineq,
- Paassisutissanik ASN-imut pisariaqartunik tunisisinnaaniarluni ilassutitut misis-suisoqarnissaa pisariaqarnersoq pillugu nalilierstuineq.

Malugineqassaaq, Nalunaq Gold-imik suliniummik ineriertortitseqqinnej suliniummi nunatami siusinnerusukkut ineriertortinnejqarsimasumi tunngaveqassammat, suliniuteqarfimmik 2004-mit 2013-imut annertuumik aatsitassarsiortoqarsimaneranik oqaluttuarisaaneq pissutigalugu. Nunatati siusinnerusukkut ineriertortinnejqarsimanngitsunit allaaneruseumik, annertuumik suliniummut paassisutissanik peqareerpoq aamma avatangiisnik nakkutilliinermi misissuinerenit 2000-kkut aallartissimaneranit 2019-imut ingerlanneqarsimasunit annertuumik oqaluttuassaqarpoq, 2014-imi piiaffiuup matuneqarnerata kingorna avatangiisnik nakkutilliineq ukioq kingulliulluni. Nalunaarusiat tamarmik tapersiippit siusinnerusukkut Nalunami ingerlatsinerit pissutsinut tunngaviusumik sunniuteqarsimanngitsut. Nalunaq A/S-ip misissuinerit taakku inernerter suliniummik ineriertortsinermut pilersaarutiminut ilanguppai.

DCE-mit nakkutilliinermi nalunaarusiamit kingusinnerpaamit aamma kingullermit, siusinnerusukkut aatsitassarsiornermik ingerlatsinerenit avatangiisinut sunniutit annikitsuinnaasimasut aamma Nalunaq kuultisiorfik Kalaallit Nunaanni piiaffik qanoq anikitsuinnarmik avatangiisinut sunniuteqarluni ingerlanneqarsinnaanersoq assersuutitut atorneqarsinnaasoq inerniliunneqarsimavoq (Bach & Olsen 2020).

ASN-imi annikitsortaani aamma ilangussuisulluni killifflup tikinnejqannginnerani, Suliniummut piumasagaatit allattorsimaffiat (ToR) allaqqitassiaq tamanut ammasumik tusarniutigineqartussanngorlugu saqqummiunneqassaaq, tassani sumiiffinni inoqatigii aamma soqutigisaqaqtigii allakkiaq pillugu oqaaseqaateqarsinnaapput apeqquteqarsinnaallutillu. Taamaamat Aatsitassanik Suliassaqarfinnut Avatangiisinut Aqutsisoqarfiup (EAMRA) ingerlatseqatigiifiup suliniummut allaaserisaa aamma Suliniummut piumasagaatit allattorsimaffian-nik (ToR) allakkiat, Aatsitassanut Ikummatisanullu inatsimmi aalajangersakkat naapertorlugit ulluni 35-ni tamanut ammasumik piareersaataasumik tusarniaanermut saqqummiutissavaa.

Ingerlatseqatigiifiup tamanut ammasumik piareersaataasumik tusarniaanerup nalaani tigune-qarsimasut nalilersuiffigissavai aamma tusarniaanerup kinguneranik suliniummik nutarte-rinissani eqqarsaatigissavaa.

Suliniummut piumasagaatit allattorsimaffiat (ToR) nutarterneqarsimasoq taava Kalaallit Nunaanni pisortanut akuerineqartussanngorlugu nassiunneqassaaq.

3. Suliniutip allaaserineqarnera

Kapitalimi matumani Nalunaq Gold-imik suliniuteqarfik pillugu piviusut saqqummiunneqarput, soorlu maannakkut suliniummi kuultimik isumalluutit aamma suliniutip allaaserineqarnera nutartigaq nassuiardeqarpoq, taamatut avatangiisini ukkatarisassat pingaarnerit ASN-imi ilangunneqartussat suussuserniarlugit.

Sulinummik piginninneq

Nalunamut-akuersissut Nalunaq A/S-imik pigineqarpoq, taanna AEX Gold Inc.-ip ingerlatseqatigiiffiup tamanut ammasup Toronto Venture Stock Exchangemi aamma Londonimi AIM Stock Exchangemi nalunaarsorneqarsimasup Kalaallit Nunaanni 100 %-imik suliffeqarfiutigaa allamit aqunneqartoq.

Tunuliaqut

Nalunaq Gold-imik suliniut siusinnerusukkut nunap iluani kuultisorfiusimavoq Kalaallit Nunaata kujataani inissisimasoq. Piiaffik siullermik Crew Gold Corporationip ataani 2004-mit 2009-mut, aamma tamatuma kingorna, Angel Mining PLC-mit 2009-mit 2013-imut, aningaasaqarnikkut ajornartorsiornnerup aamma misissuisimannginnerup kinguneranik piaaffiup matunissaata tungaanut ingerlanneqarsimavoq. Taassuma kingunerisimavaa aatsitassarsiorfiup 2014-imik matuneqarnera. Nalunaq A/S-ip siusinnerusukkut kuultimik qaffasissumik pitsaassusilimmik tunisassiorfiusimsumi pigisat nalillit pissarsiarinissaannut periarfissaq takusimavaa, tassani anertuumik misissuinissamut periarfissaqarpoq aamma ataqtigimmik aaqqissuussinerit tasaneereersut, ilagalugit nunap iluani saliaqarfittut sanaartugaq, nunap iluani piaaffimmi suliat, piaaffimmut aaqqusineq aamma sissiugaq iluaqtigineqarsinnaapput.

Piaaffik Piaanissamut akuersissutip 2003/05-ip iluani inissisimavoq taanna Nalunaq A/S-imik 100 %-imik pigineqarpoq aamma apriili 2033-mut atuupput.

Nalunami SRK-mit Inuup Piginnaasallip Nalunaarusiaani juuni 2020 ullulerneqarsimasumi kingullermi allaaserineqarsimasutut 251 koz-imik 422.770 tonsini kuulti (Au) 18,5 g/t-imik pitsaassusilimmik aatsitassamik isumalluutinut missingersuut appasissumik tatiginassusilimmik peqarpoq.

Immikkoortut	Klassinut immik-koortiterined	Tonsi (t)	Akuissuseq (g/t kuulti)	Nunngarutip kuul-teqassusaa (ounce)
Sulluliani ammukaartuni sinneruttut	Appasissumik tatiq-nassusilik	26.690	20,8	17.890
Piiaaffimmi	Appasissumik tatiq-nassusilik	396.080	18,3	233.080
Appasissumik tatiginassusilit katillugit		422.770	18,5	250.970

Nalunaarsukkat:

1. Sulluliani ammukaartuni sinneruttuni akilersinnaasumik piiaanissamut kuultipakuissusaa 6 g/t nalu-naarutigineqarsimavoq
  2. Piiaaffimmi akilersinnaasumik piiaanissamut kuultipakuissusaa 6 g/t nalunaarutigineqarsimavoq
  3. Issussuseq 1,2 m aamma kuulti 0,0 g/t tikillugu atorneqarsimapput
  4. Kuultip akiata annertussusaa 1.500 US\$
  5. Suliareqqiinermi, assartuinermi aamma nioqquqtiisiornermi akitsuutinut aningaasartuutit katillugit annertussusaat 57/t US\$
  6. Ingerlatsinermi aningaasartuutit katillugit 254/t US\$
  7. Kisitsisit tamakkerlutik akunnaallisagaapput missingersuutaaneri ersersinniarlugit
  8. Aatsitassanik isumalluutit, aatsitassanik sillimatit assigingilaat aamma uppernarsarneqarsimasumik aningaasarsiornikkut naleqanngillat
  9. Aatsitassanik isumalluutit 100%-imik Nalunaq A/S-imit pigineqarput
-

Saniatigut, qulaani aatsitassamik isumalluutinut missingersuut appasissumik tatiginassusilik aatsitassarsiornermi sinnikunik isumalluutinik ilaneqarpooq, taakku aamma Inuup Piginnaasallip Nalunaarusiaani ilaapput, tassani 48.220 tonsini maralluk 4 g/t-imik pitsaassusilik katillugu kuulti 6.200 ouncesimik peqarpooq.

Sumiiffik

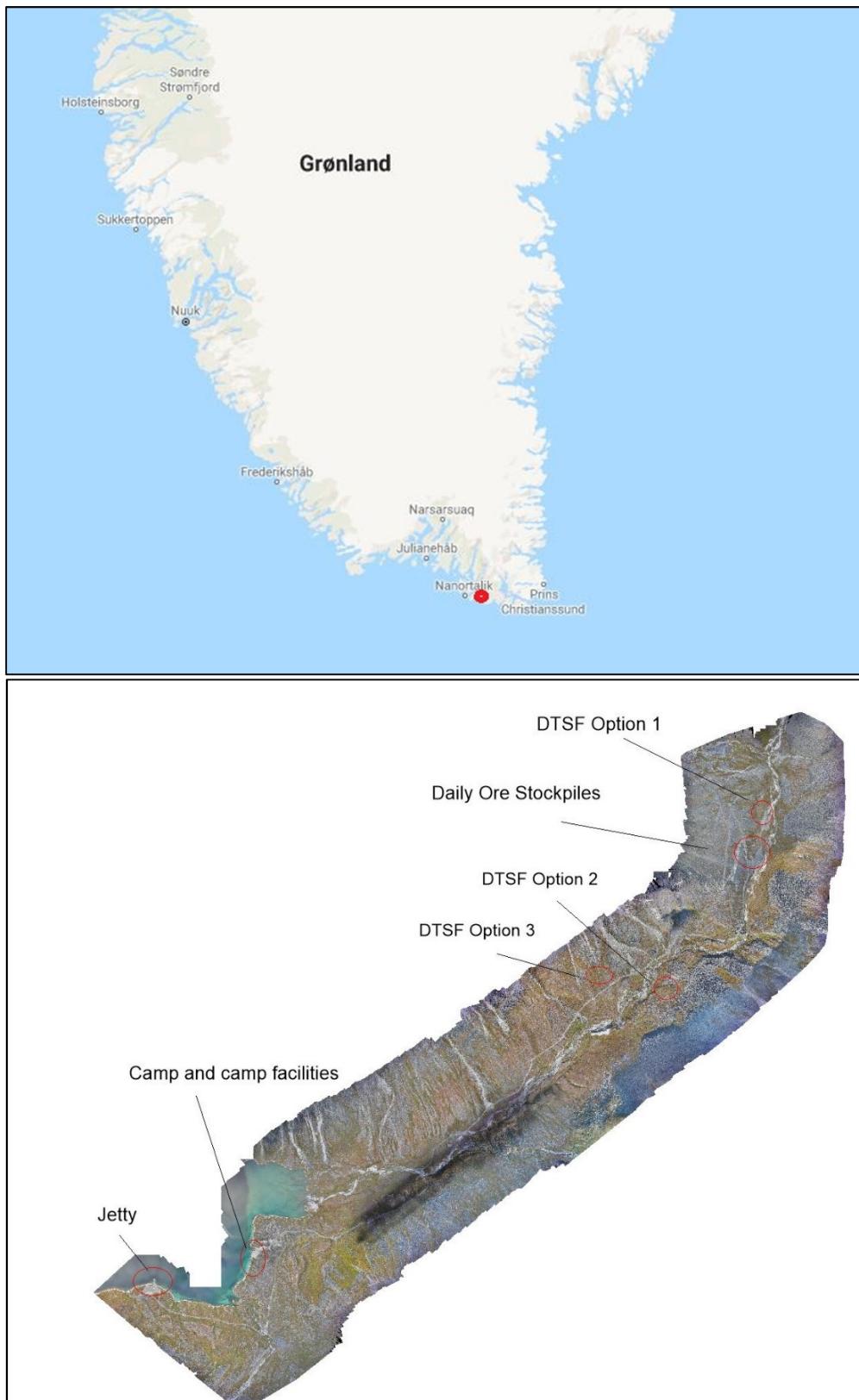
Nalunaq Gold-imik suliniut Kalaallit Nunaata kujataani allorniusami sanimukartumi 60°21' N aamma allorniusami tukimukartumi 44°50' W, Nanortalip avannata kangiani inissisimavoq, taanna Kalaallit Nunaanni illoqarfinni annerpaat quligaat 1.350-t missaannik inoqartoq.

Piiaaffik Sermersuup kitaani inissisimavoq, Kommune Kujallermi Napasorsuup Qoruani, ser-mip qoruani nerutuumi Saqqaata kangerluani ulittartumit tinitartumillu sikoqanngitsumit 8 km-it missaanik ungasitsigisumi inissisimavoq.

Saqqaata kangerlua Søndre Sermiliup kangerluanut kattusimavoq taakku Tasermiut kanger-lualu, kangerlunnik avannamut kangimut sammisunik itisuunik 60-80 km-inik pilersitsippit, taakku Ikersuaq Davisip imartaanit (kujataani kangisissumi) Kalaallit Nunaata sermersuanut (avannamut kangianut) isorartussuseqarput.

Aatsitassarsiorfiup kangerlunnut itisuunut sikoqanngitsunut attaveqarneq iluaqtigaa aamma Narsarsuarmit avannamut 100 km-it inissisimasumit nunanut allanut mittarfimmit sullinne-qarpooq, taanna akuttoqatigiisumik Københavnimut aamma Reykjavíkимullu attaveqartarpooq.

Akuersissuteqarfimmut ilaapput nunami sumiiffik kiisalu imarmi sumiiffik, soorlu Takussutissiaq 1-imi erserinneqartoq.

Takussutissiaq 1: Nalunaq Gold-imik suliniuteqafik suliniutip ilaannut pingaarnernut sumiiffiit siunnersuutigineqarsimasut ilanngullugit. Nunap assingi annikitsortaanik aamma ilanngussisut suliniutip allaaserineqarnerani ataani nassaarineqarsinnaapput.

Nalunaq Gold-imik suliniummut siumut pilersaarut

Nalunaq Gold-imik suliniummi ingerlatsineq aallarteqqinniarlugu, Nalunaq A/S nunap iluani inerartortitsinermut pilersaarut tamakkisumik piaanermik kinguneqartussaq aqqutigalugu iliusisanut pilersaarummik inerartortitsisimavoq.

Suliaqarfittut sanaartukkamut kaaviaartunik ilimagineqartunik tulliuttunik ilaqaqtumut: anginerik aserorterivik, mikinernik aserorterivik aamma ussissutsip imermut naleqqiullugu annertususaa naapertorlugu immikkoortiterivik aatsitassanik suliarineqannngitsunik (ROM) ullormut 300 tonsinik (tpd) immiussisoqartassaaq. Malugineqassaaq, ingerlatseqatigiiffiup ussissutsip imermut naleqqiullugu annertussusaa naapertorlugu immikkoortiterivik naammaqquserniarlugu nililikartitsinermi kaaviaartumik immikkoortiterivimmik atulersitsinissaq aalajangiussinnaammagu, Nalunami kuultip qaffasissumik nillikartitsinermi kaaviaartuni eqimasunut kajungernera eqqarsaatigalugu.

Suliaqarfittut sanaartugaq nunap iluani piaaffiup silataani isumatusarluni inissinneqassaaq, taamatut ingerlatseqatigiiffik aatsitassat pitsaassusaannik assigiinngitsunik eqqortumik akuugaqarsinnaaqquillugu kuultimik piianeq annertusarniarlugu aamma siunissami ingerlatsineq naleqqussarsinnaaqquillugu. Siornatigut saffiegassat sananerannut, piginnaasaannut aamma suliarinissaannut misissuinerit aamma suliffissuaqarnermut naleqquttunik suliaqarnermi, masattunik ussissutsip imermut naleqqiullugu annertussusaa naapertorlugu immikkoortiterinermi kuultimik piianeq naatsorsuutigineqarpoq 65-mit 70 %-ip missaanniissasoq. Masattunik ussissutsip imermut naleqqiullugu annertussusaa naapertorlugu immikkoortinnejartuni eqimasut tamatuma kingorna kuultimik akuiqaqtassamut kuitsivimmut (doré) tunisassiorniarluni aatsitassarsiorfimmi aatsinneqartarput, aamma taanna akuiqaqtassaq avataanut nassiuinneqartarpoq. Aatsitassarsiornermi sinnikut panertillugit toqqorneqartarput aamma nunap qaavani Aatsitassarsiornermi sinnikunut panertunut toqqorsivimmut (DTSF) inissillugit peerneqartarput.

Ullormut 300 tonsinik ingerlatsinerup allanut naleqqiullugu annikinnera eqqarsaatigalugu, naammassisinnaasanik annertusaaneq sioqquillugu iluaqtissanut naleqqiullugu sapinngisamik akikinnerpaamik atulersitsisoqarsinnaavoq aamma ingerlatseqatigiiffik annertuumik saniatigut aningaasaliinngikkaluarluni ingerlatsinermillu unitsinsinngikkaluarluni naammassisinnaasanik annertuumik qaffannissaamut naleqqussaasinnaavoq. Suliniutip ilai pingarnerit tassaapput:

Tammaarfimmi sanaartukkat

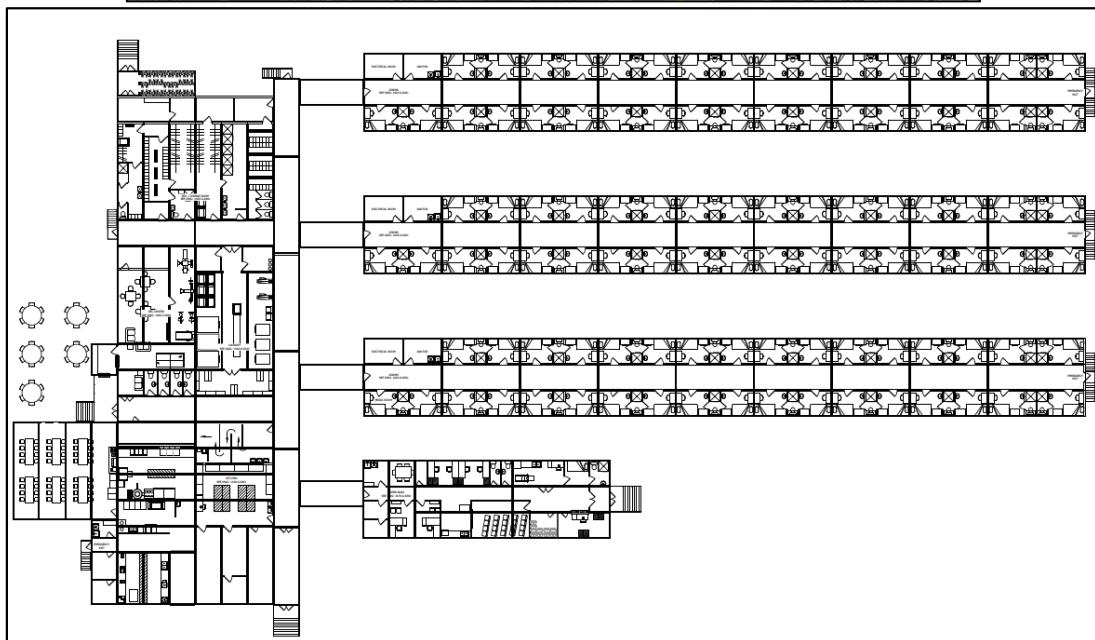
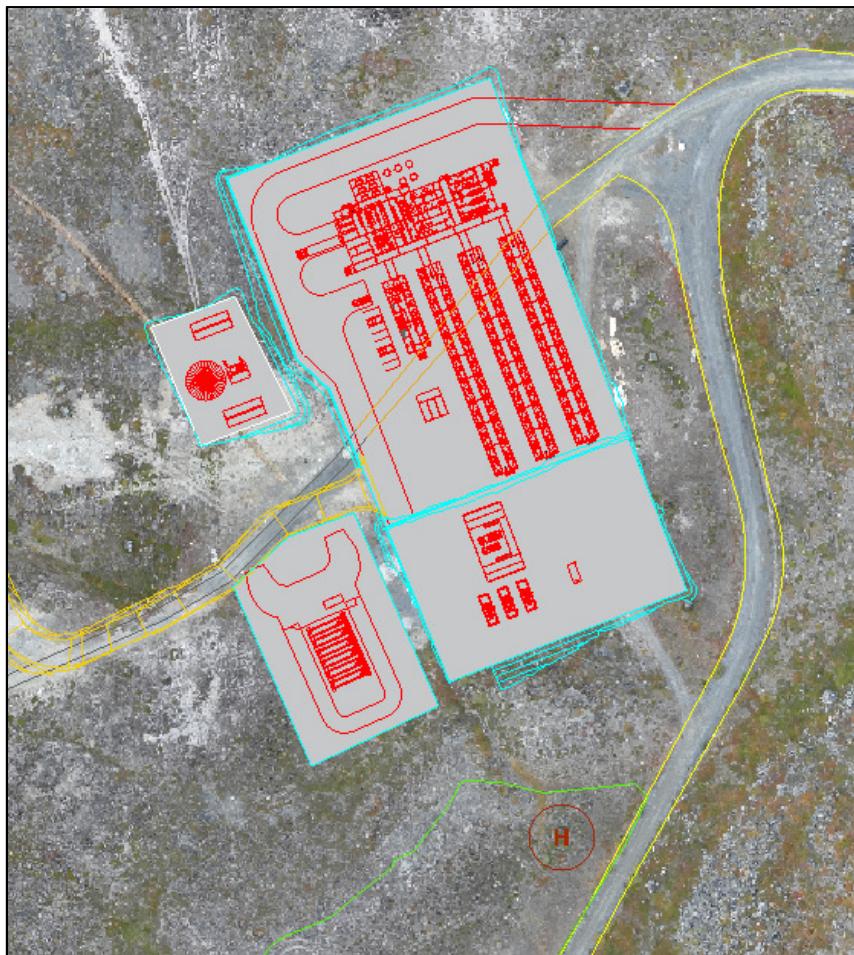
Tammaarfimmi sanaartukkat, najugaqafissami inunnik 100-nik ineqartoqarsinnaavoq, kangerlummut qanittumi naleqqani $60^{\circ}19'04.0''\text{N}$ $44^{\circ}55'31.8''\text{V}$ pilersinneqassaaq. Takussutissiaq 2 ataaniittooq takuuk.

Takussutissiaq 2: Tammaariup tammaarfimmilu sanaartukkat sumiiffiinut missiliugaq.

Najugaqafissaq teknikkut sanaartukkanik allanik soorlu imermik/errortuutikumik minguaavimmik, imissamik naqitsineq atorlugu ameraasakkortitsilluni akuaavimmik, ikualla-jaallisaanermi ataqatigiimmik aaqqissuussinermik, imermut tarajuunngitsumut milluaatinik kangerlummi inissisimasunik, ikuallaavimmik aamma sarfaliutinik dieselitortunik atortuler-sorneqassaaq. Tammaarfimmi sanaartukkat 2020-mi misissuinermi tammaarfiit inissimaffigisimasaanni sananeqarnissaat naatsorsutigineqarpoq. Misissuinermi/Sanaartornermi tammaarfiugallartoq, 2020-mi ornigulluni sulinerup naalernerata nalaani inissinneqarumaarpoq.

Najugaqafissaq Takussutissiaq 3-mi ataaniittumi assiliartalerneqarsimavoq:

**Takussutissiaq 3: Tammaarfimmi sanaartukkat aamma najugaqarfissap isikkussaatut
siunnersuutigineqartoq**

Najugaqarfissaq barakkinik, igaffimmik nerisarfimmillu, errorsisarfimmik aamma iseriami
atisalersortarfimmik kiisalu sunngiffimmil sammisaqarfimmut illuliamik aamma allaffeqarfimmik

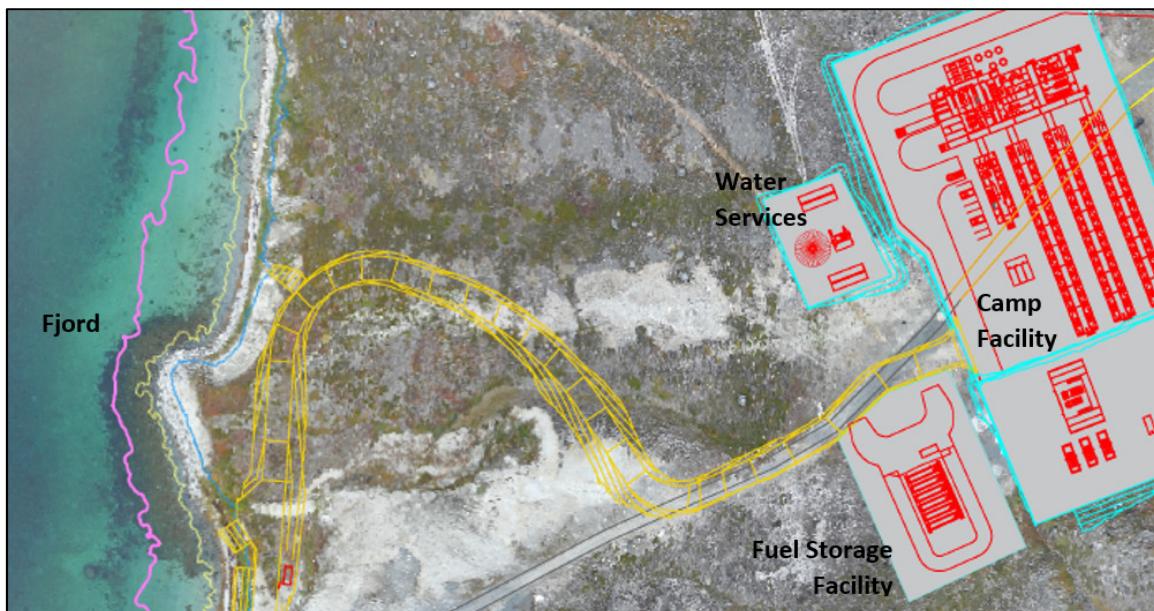
ilaqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq. Igaffik ikuallajaallisaanermi panertunik tissaluttartunik illersorneqarpoq. Najugaqarfissami immikkoortortat allat sumiiffimmi sikaavinnik qatserutinik sullulittalinnik aamma qatserutinik illersorneqarput. Najugaqarfissaq takutinneqartoq peqqissaasut aamma isumallisaanermi suliaqartut nunarsuaq tamakkerlugu tunillaassuunermi soorlu Covid 19-imik atugassarititaasut nalaani ingerlatsisussat peqatigalugit ilusilorsorneqarsi-mavoq.

Assartuinermi atortut

Nalunaq suliniut siusinnerusukkut ingerlatsinerit nalaanni sissiukkamik sananeqarsimasumik maannakkut iluaquqeqassaaq. Sissiugaq ataatsimut isigalugu ajunngilaq aamma maannamit atorneqassaaq. Oqaluttuarisaanermi usingiaatinut sissaq tikiffigineqartarsimasoq pitsangor-sarneqassaaq sanaartornermi angallattunik amerlanerusunik tикинneqarsinnaalersillugu, atortussat aamma nassiussat eqqarsaatigalugit.

Orsussaasivik

Orsussaasivik pingaerneq naatsorsuutigineqarpoq 400m³-nik imaqarsinnaassasoq, naleqqani: 60°19'1.4"N 44°55'33.247"W inissimalluni. Takussutissiaq 4 ataaniittoq takuuq:

Takussutissiaq 4: Orsussaasiviup pingaernerup sissamilu tikiffissap utaqqiisaa inis-sisimaffii.

Orsussaasiviit marloqiusanik iigalerneqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq, tassani orsussaa-siviup pingaernertut poorneqarnera, tulliatut HDPE-mik ameraasamik qallerneqassaaq aamma quassugaliamit ungaluneqassaaq.

Orsussaq orsussaasivimmit pingaernermit aatsitassarsiorfimmut biili orsussanik assartuummit 20m³-mit ingerlanneqartarnissaa naatsorsuutigineqarpoq. Aatsitassarsiorfimmi orsussaasiviit marloqiusanik iigalerneqarsimasut marluk suliaqarfittut sanaartukkap eqqaani inissinneqas-sapput, suliaqarfittut sanaartukkamik piaaffimmillu pilersuissallutik.

Piiaaffik

Piiaaffik nunap iluani ineriertortitsinermi pilersaarut aqutigalugu ineriertorteqqinnejassaaq, taanna tamatuma kingorna aatsitassarsiorfimmi ingerlatanik annertusiliinermik malitse-qassaaq. Nunap iluani ineriertortitsinermi pilersaarummut siunertarineqarpoq maannakkut aatsitassanik isumaluutit pitsangortinneqarnissaat aamma ineriertortitsinermut pilersaarut malillugu aatsitassarsiorfimmi ingerlatanik tulleriarinikkut ilasinerup periarfissinneqarnissa.

Aallaqqammut, Kujataani blokkip aamma Blokkip anguniakkap timitaani aatsitassanik isumalluutit missingersuut appasissumik tatiginassulik, nunngarutikkut aatsitassalikkut majoral-lannikkut aamma immikkoortut appasinnerusut 20 meterikkaartumik ineriertortinneratigut tikineqassapput.

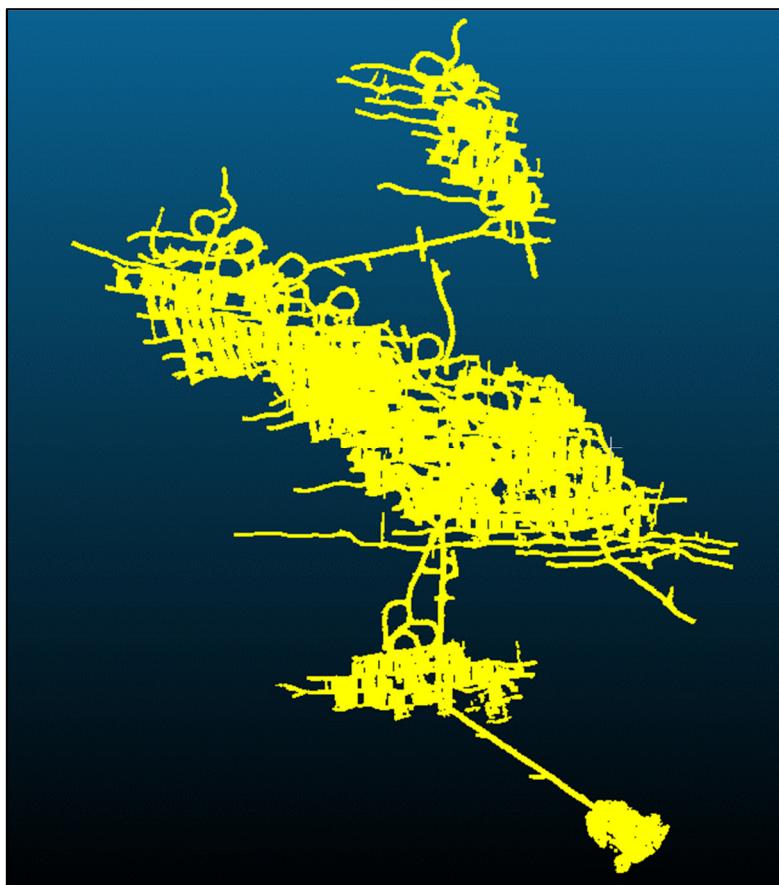
Nunngarutikkut aatsitassalikkut ineriertortitsinermi iluaqutit pingaarnersaat tassaavoq sumiifimmut anginerusumut sukkannerusumik nassaarnissamik periarfissiinera, taamatut isumalluutit qularnaassutsimut qaffasinnerusumut siusinnerusukkut nuutinnejarnissaat periarfissillugu. Ingerlatseqatigiiffiup aamma nunngarut aatsitassartalik pingaarnerup sananeqaata pillugu paasissutissanik pissarsinissaq suinertaralugu sumiiffinni pingaarnerni nunap iluani qiller-inermik pilersaarut atulersinniarpa, ingammik Blokkimi anguniakkami aamma Qaqqami blokkimi. Sumiiffiit taakku nunap ilusaanik qajassuussineq pissutigalugu piiaaffiup iluanit qillerneqarnissaat sunniuteqarluarnerummat, qilleriffinnik pilersitsinialuni eqqakkani nunngarutit aatsitassat naqqani mikisuni ineriertortitsinerit ingerlanneqassapput.

Nunap iluani ineriertortitsineq malillugu, aatsitassarsiornermi ingerlatsinerit siusinnerusukkut ingerlatsisimasunit periaatsit atorneqarsimasut atorlugit annertusarnejassapput, taamatut nunngarutikkut aatsitassalikkut immikkoortunik appasinnerusunik ineriertortitsineq, qaarsuup illua qaartitseqqaarlugu nunngarummik aatsitassartalimmik piiaaneq, piiaaffigineqarsimasuni takisuunik qillerilluni aatsitassarsiorfiup sulluliartaanik ammukaartunik immeeqqittarnermik malitsilik atorneqarpoq. Aatsitassarsiorfiup aatsitassarsiorfiusinnaaneranut siusinnerusukkut (ukiut tallimat) nassuaaserneqarsimasumut, eqqakkanut aamma nunngarutikkut aatsitassanut annertussutsit tulliuttut pilersinneqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq.

Nalunaarsuiffik 1: Tunisassiornissamut pilersaarut

Ukioq		1	2	3	4	5
	Katillugit					
Eqqakkat piaarneqarsimasut tonsit katillugit	283.195	39.514	60.920	60.920	60.920	60.920
Aatsitassaq piaarneqarsimasoq tonsit katillugit	442.176	42.176	100,000	100,000	100,000	100,000
Aatsitassarsiornermi sinnikut tonsit katillugit	428.911	40.911	97.000	97.000	97.000	97.000

Piianermit eqqagassanik peersineq siusinnerusukkut ingerlatsinermit sulluliani ammukaartuni aamma qaarusunni qimanneqarsimasunik kiisalu assaanerni nutaanik aatsitassarsiorfiup aatsitassarsiorfiusinnaanerata nalaani pilersinneqartussani immeeqqittarnikkut annertusarneqassaaq. 2019-imik Ingerlatseqatigiiffik nunap iluani assaanernik pioreersunik LiDAR-imik misissuismavoq, siusinnerusukkut piaalluni ingerlatsisimanernit qaarusuit soqannngitsut qimanneqarsimasut initussusaannik missingersuinermut atorneqarsimapput aamma Takussutissiaq 5-imik ataani saqqummersinneqarput:

Takussutissiaq 5: Nunap iluani assaanernik LiDAR-imik misissuineq

**Nalunaarsuiffik 2: Sulluliat ammukaartut aamma immikkoortut appasinnerusut pioerer-
sut initussusaat aamma eqqakkanut toqqorsivissami toqqorneqarsinnaasunut missin-
gersuutit**

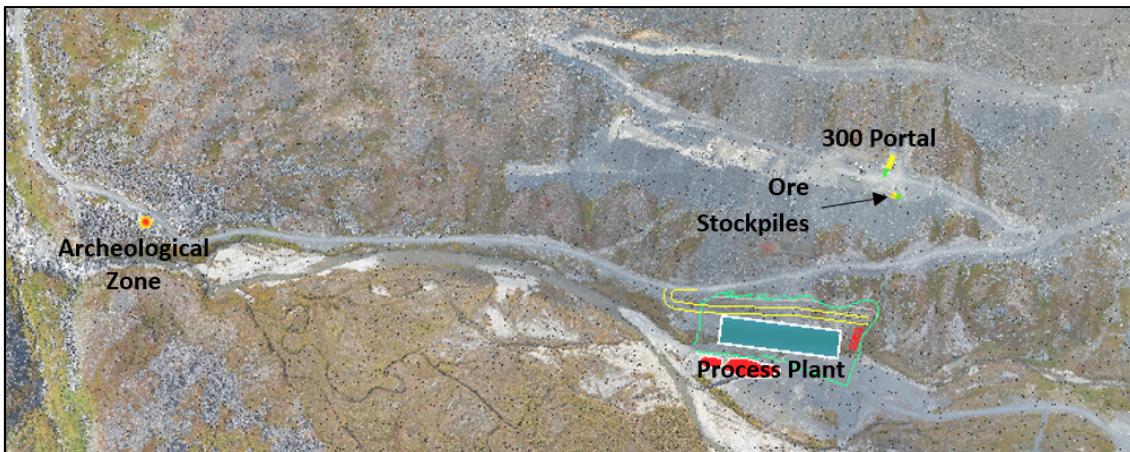
Sammisaqarfik	Initussuseq (m ³)	Initussutsimut naleeqqiullugu oqimaassuseq (t/m ³)	Eqqakkat (t)	Eqqakkat (t) - amerlisaassut 75%
Blokki anguniagaaq	127.000	1.8	228.600	171.450
Qaqqami blokki	15.000	1.8	27.000	20.250
Kujataani blokki	52.500	1.8	94.500	70.875
Assaanerit nutaat	280.500		504.900	378.675
Katillugit	475.000		855.000	641.250

Nalunaarsuiffik 2-mi qulaaniittumi nunap iluani eqqakkat toqqorneqarsinnaasut katillugit annertussusaannut, kubik meterimut initussutsimut naleeqqiullugu oqimaassuseq 1.8 tonsit aamma peersinermi amerlisaassut 75 %-i atorlugit missingersuut takussusersorneqarsimavoq. Qaarusuit imaqanngitsut qimanneqarsimasut aamma aatsitassarsiorfiup aatsitassarsorsiusin-naanerata nalaani naatsorsuutigineqartut katillugit initussusaata piaaffimmit eqqakkanik piaaffimmut peersisoqarnissaa tapersorsorluarpaa.

Ingerlatsinerup nalaani eqqakkat nunap iluani piaaffimmit usisaatinit annissorlugit nunamut inissiinissaq periarfissaavoq, soorlu aatsitassarsiornermi sinnikunut panertunut toqqorsivinnut kiisalu aserorterivinnut aqquzinernik aserfallatsaaliuinermut atorneqarsinnaasut, soorlu siusin-nerusukkut ingerlatsinerni taamaattarsimasut.

Pisuni taamaattuni, matmani malugineqassaaq Nalunami qaarsuk seernartuliortuungimmat, taamaammallu eqqakkanik sialuup erngata piaanissaa navianartoqarani. Tamanna 2002-mi suliniummut akilersinnaassutsimik misissuinermeri iluamik sammineqarsimavoq aamma 2004-mi ingerlatsinerup aallartinneranili ukiumoortumik avatangiisink misissuinermut pilersaarummit tapersorsorneqarpoq.

Aatsitassaq suliarineqanngitsoq piaaffimmit usisaatinit isaaffik 300 aqqutigalugu annis-sorneqassaaq, tassani ullormut aatsitassarsorfimmit aatsitassamik tunisassiornermi inissiiviit pilersinneqassapput. Takussutissiaq 6 ataaniittooq takuuk.

Takussutissiaq 6: Ullormut aatsitassamut inissiivittut siunnersuutigineqartut

Unnuarsiornerup nalaani, usisaatit uertittakkat nunaannakkorutit aamma gummigedit aatsitassaq isaaffiup 300-p eqqaaniittooq passunneqartassaaq aamma suliareeqqiiviup eqqaanuit aatsitassamik inissiivimmut assartorneqartassaaq. Nunap iluani piaaffimmi biilit qamutillu annerusumik tassaassapput usisaassuit, gummigedit, nunap iluani usisaatit, tunisassiornermi aamma misissuinermi qillerutit kiisalu sullissinermi qamutit allat. Angallatit tamarmik dieselimik ingerlatinneqarnissaat maannakkut pilersaarutigineqarpoq, aamma ingerlatseqatigiiffik tunisassiornermi atortut batteriinik ingerlatinneqartut ilanngunneqarnissaannut periarfissanik misissuivoq.

Qaartiterutinut toqqorsivik oqaluttuarisaanermi sumiiffimmi inissinneqassaaq naleqqat 60°20'52.4" N 44°50'44.8"V missaanni. Toqqorsivik ulloq unnuarlu sapaatip akunnera tamaat aatsitassarsiorfiup isumannaallisaanermut immikkoortortaqarfianit nakkutigineqassaaq. Qaartiterutit piaaffiup silataani akulerunneqartassapput aamma qaartiteriffisanut pisariaqartitsineq malillugu ingerlanneqartassapput. Qaartiterutinik aqtsinermi Qaartiterutissat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat malinneqassaaq. Qaartiterutinik, ANFO, ukiumut atuineq 60.000 kg missaanniissasoq missingersuutigineqarpoq.

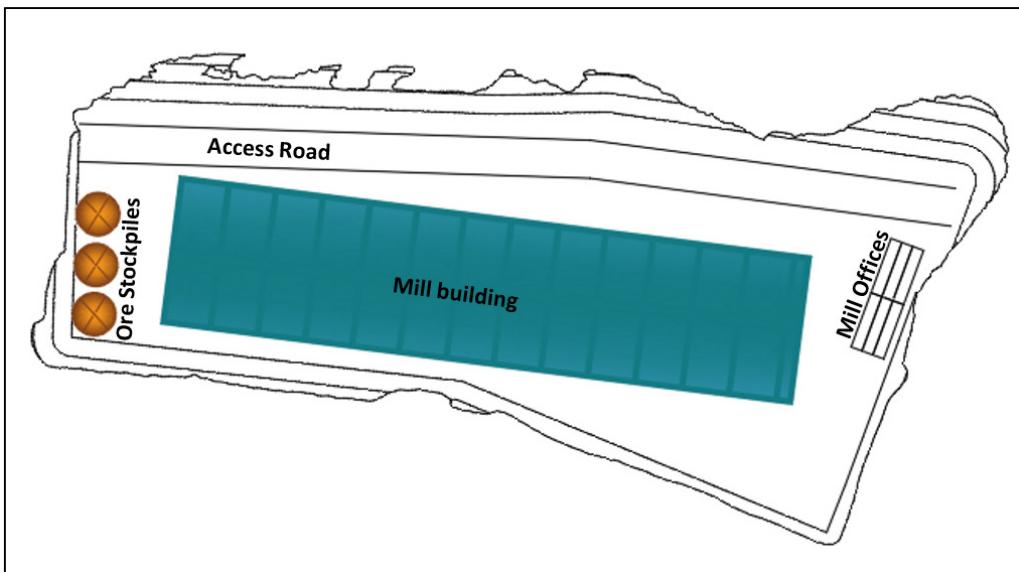
Mekanikerit sullivii aamma iggavik siusinnerusukkut ingerlatsinerni inigisimasaanni pilersinnejarnissaat naatsorsuutigineqarput.

Nukissiorfik aallaqqaammut piaaffimmi piaalluni ingerlatsinermut qanittumi pilersinneqassaaq. Silaannarissarneq aamma piaaffik tamakkerlugu atulersinneqassaaq aamma sullulanut ammukaartunut ataqtigiiimmik aaqqissuussinerit pioreesut atorneqassapput kiisalu immikkoorttanut nutaanut pinermi sulluliat ammukaartut nutaat ineriertortinneqartassapput. Imeq piumaneqarfiinut aalajangersimasunut siaruarterneqassaaq aamma sapinngisamik atoqqinnejartassaaq. Silaannarmik ussissitamik ataqtigiiimmik aaqqissuussinerit sumiiffinni aalajangersimasuni qilleriffiusuni atortut qamutinut ikkussorsimasut aqqtigalugit inissinneqassapput.

Nunap iluani atortunut qamutit aamma sullissinerit ukiumut 100.000 tonsit (tpa) missaannik ingerlatsinermi passussisassapput.

Suliarinniffik

Ullormut 300 tonsinik (tpd) marloqiusamik (anginernik mikinernillu) aserorterivik, aserorterivik ussissutsip imermut naleqqiullugu annertussusaa naapertorlugu immikkoortiterisoq aamma aatsitsinermik suliaqarfik nunap iluani piaaffiup silataani pilersinneqassapput, naleqqat 60°21'17.226" N 44°49'50.092"V missaanni. Takussutissiaq 7ataaniittooq takuuq:

Takussutissiaq 7: Aserorterinermut illuliap ilusissaatut siunnersuutigineqartoq

Suliaqarfittut sanaartukkap illuliamik qaarajuttumik qallerneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq, pujoralammik millisaatinut ataqtigiiimmik aaqqissuussinernik atortoqarluni aamma inger-latsinermut sulianik tapersersuinissamut allaffeqarfik ilangngunneqassaaq. Piaaffimmit aatsitassaq, suliareqqiviup eqqaanut inissinneqarsimasoq aserorterivit kaaviaartut tassaasut pingarnertut kiggigusilluni aserorterut, nakkartitsiviit aamma aserorterut suluunnaq aqqutigalugit immiunneqassapput. Tamatumma kingorna aatsitassaq inissiivinnut inissinneqassaaq aamma tunisassiornermut qaninnerusumi aserorterummi ammallorissulimmi 76 mikroninut (P80) millisillugu aseroterneqassaaq. Ussissutsip imermut naleqqiullugu annertussusaa naapertorlugu akviaanerit tamatumma kingorna aserorterummi ammallorissulimmit marrallunnit kuulti piiarneqassaaq. Ussissutsip imermut naleqqiullugu annertussusaa naapertorlugu akviaatit akuiakkamik tunisassiussapput taanna piaarneqassaaq, toqqorneqarluni aamma akviaanermut suliaqarfikkut nerrivinnik sajukulaartunik ilaqrtut aqqutigalugit immiunneqassaaq. Kuulti nerrivinnit sajukulaartunit katorsorneqassaaq tamatumma kingorna aatsinneqassaaq kuul-timik akviaqqitassamut kuitsivimmut (doré) kuineqassaaq, timmisartukkullu avammut suli akviaqqinniarlugu nassiunneqassaaq.

Malugineqassaaq, ingerlatseqatigiiffiup ussissutsip imermut naleqqiullugu annertussusaa naapertorlugu immikkoortiterivik naammaqquserniarlugu nillikartitsinermi kaaviaartumik im-mikkoortiterivimmik atulersitsinissaq eqqarsaatigimmagu, Nalunami kuultip qaffasissumik nilli-kartitsinermi kaaviaartuni eqimasunut kajungernera eqqarsaatigalugu, taanna suli akviaqqinniarlugu avammut nassiunneqassaaq.

Tunisassiornermit eqqakkat ingerlaartut aatsitassatut oqimaatsutut iluseqalissapput, taakku ussissutsip imermut naleqqiullugu annertussusaa naapertorlugu akuiakkamik aatsitsinermut

tapersersuinermi ingerlatsinernut attuumassuteqartut kuultimut inimi saliissutinik pisari-neqarput aamma suliaqarfittut sanaartukkamit aatsitassarsiornermi sinnikut, aatsitassarsiornermi sinnikutut nakkartitatut ilusillit siunertamut sanaartukkamut inissillugit peerneqassapput (takuuk ataani immikkoortoq). Kuultip ussissutsip imermut naleqqiullugu annertussusaa naaperorlugu akuiavimmit aamma nillikartitsinermi kaaviliaartumik immikkoortiterivimmit oqimaas-sutsit naapertorlugit nusunneqarnera 3 %-it miss. eqqarsaatigalugu ukiumut suliaqarfittut sa-naartukkamut ingerlatinneqartartunit 100.000 tonsinit 97 %-it aatsitassorsiornermi sinnikunut sa-naartukkamut immikkoortinneqarsimasumut toqqorneqartassapput. Taamaammat ukiut ta-maasa aatsitassassorsiornermi sinnikut 97.000 tonsit pilersinneqartassapput (takuuk Nalunaar-suiffik 1) aamma initussutsimut naleqqiullugu oqimaassuseq $1,9 \text{ t/m}^3$ tikinniarlugu nakkar-titsivikkoortinneqartassapput, taakku $51.000 \cdot \text{m}^3$ missaanniik initussuseqarput.

Aatsitassassorsiornermi sinnikut

Aatsitassassorsiornermi sinnikunut toqqorsivinnut tunngaviusumik siunertarineqarpoq isuman-naatsumik, tatiginartumik aamma imminut akilersinnaasumik aatsitassassorsiornermi sinnikunik toqqorsinissaq, taakku inuiaqatigiit peqqinnerannut isumannaatsuuunissaannullu aarleri-nassusaat annikitsunnguuppata aamma ingerlatsinerup nalaani matusinerullu kingorna inuia-qatigiinnut avatangiisinullu appasissumik akuerineqarsinnaasumillu sunniuteqarpata.

Kalaallit Nunaanni piiaanermik suliniutinut ASN-imut najoqqutassani aatsitassassorsiornermi sin-nikut passunneqarneri pillugit ajornartorsiutit, ASN-imi eqqaaneqarnissaata pingaaruteqarnera erseqqissaatigineqarpoq, kisianni aatsitassassorsiornermi sinnikunik toqqorsinermi aamma pas-sussinermi periaatsinik aalajangersimasunik piumasaqaateqartoqanngilaq.

Suliassat killissalersorneqarneranut ilanngullugu, Nalunaq Gold-imik suliniummut aat-sitassassorsiornermi sinnikunik aqutsinissamut periarfissaasinnaasut allat naliliiffigineqarsimap-put. Suliap tamatuma ingerlanerani, periarfissaasinnaasut sisamat naliliiffigineqarsimapput: 1) maralluk/taseq, 2) imaanut inissiineq, 3) piiaaffiup/qaqqap iluanut inissiineq aamma 4) piiaaf-fiup silataani panertunut qalerissaaraluni toqqorsivimmuit inissiineq.

Aatsitassassorsiornermi sinnikunik aqutsinermi teknologiinik misissueqqaarnermi naliliineq, nunap qaavani aatsitassassorsiornermi sinnikunut panertunut toqqorsivik (DTS) periarfissaq piu-maneqarnerusoq inerniliunneqarneranik kinguneqarsimavoq. Suleriaaseq inerniliinermik taas-suminnga kinguneqartoq nalunaarsuiffimmi (Nalunaarsuiffik 3) ataaniittumi eqikkarneqarsima-vog.

Nalunaarsuiffik 3: Nalunaq Gold-imik suliniummi aatsitassarsiornermi sinnikunik toqqorsinernit assigiinngitsunit sunniutaasinnaasut (1 = Sunniut annikitsoq imaluunniit sunniuteqangitsoq/ tikikkuminarnera qaffasittooq, 2 = Sunniut akunnattoq/tikikkuminarnera akunnattoq, 3 = Sunniut annertooq/ tikikkuminarnera appasittooq).

	Maralluk / taseq	Imaani kinnerit	Piiaaffiup iluani	Aatsitassarsiornermi sinnikunut panertunut toqqorsivik (DST)
Avatangiisirut aarlerinartut	3	3	2	1
Tasinnguuttartut	3	1	1	1
Avatangiisirut naqissusiliinerit	3	3	1	2
Uumassusillit assigininngissitaarnerat	2	3	1	2
Nunaqarfinnut sunniutit	2	3	1	1
Sumiiffimmik atuineq	2	3	1	1
Tikikkuminarnera	3	3	2	1
Ataatsimut inernerri	18	19	9	9

Tunnisassiornermit aatsitassarsiornermi sinnikunik imaanut inissiinermut periarfissaq sukka-suumik peerneqarpoq, pissutigalugu periaatsip taassuma naleqquttumik, avatangiisirut aamma aningaaarsiorsinnikkut pissuteqartumik atorneqarsinnaanera Nalunaq A/S-ip takusin-naanngimmagu. Nalunaq A/S-ip aatsitassarsiornermi sinnikkunik aqutsinissamut iluarsiis-summi pingaarnertut ukkataraa, iluarsiissutip inuiaqatigiinnit akuerineqarsinnaasup qinerneqarnissaa.

Ileqqu malillugit aatsitassarsiornermi sinnikunik taserni sapusersukkani aatsitassarsiornermi sinnikut maralluttut inissinneqartarneri aamma siusissukkut periarfissanit peerneqarpoq, nunap ilaanut attuumassuteqartumik teknikkut ajornartorsiutit aamma sapusersuinermi akussatut atortut mikisut pissarsiarineqarnissaasa ajornarnerat pissutigalugu. Saniatigut, aatsitassarsiornermi sinnikunut sapusiat aserfallatsaalineqarnissaat pisariaqarpoq, ingerlaavartumik inger-latsinermi aningaaasartuutit qaffasinneranik kinguneqartumik.

Nalunaq A/S-ip aamma aatsitassarsiornermi sinnikut maralluttut ilusilerlugit nunap iluani piiaaffinni inissinneqartarsinnaaneri misissorsimavaat, soorlu siusinnerusukkut Angel Miningimit taa-maaliortoqartarsimasoq. Kujataani blokki suli piiaanermi aamma misissuinermi nunamut ilaasoq pingaarutilik eqqarsaatigissagaanni sumiiffiup taassuma marallummik nunap im-matsinnissaa kissaatiginangilaq. Blokkimi anguniakkami sulluliat ammukaartut marallunnut inissiivittut atornissaat eqqarsaatigaanni, tassani blokkimut anguniakkamut aamma qaqqami blokkimut majoriakkut iserfissamik kiffiaanissamut talut sananeqarnissaannut ingerlatsinermi aarlerinartut amerlavallaqaat.

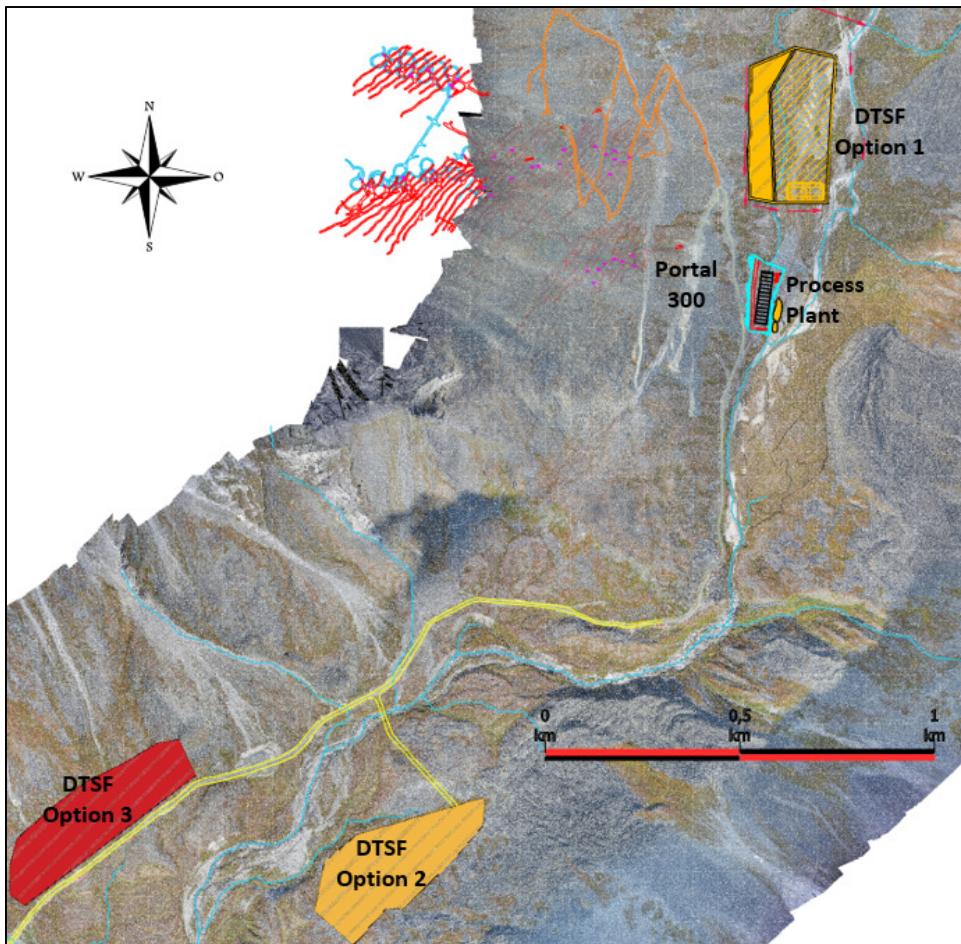
Kisianni aatsitassarsiornermi sinnikunut panertunut qalerissaaraluni toqqorsivik, suliniutip annertussusaanut periusitut naleqquttutut eqqarsaatigineqarpoq. Aatsitassarsiornermi sinnikut paqqersarneratigut aamma nakkartitsivikkoortinneratigut, Nalunaq A/S-ip aatsitassarsiornermi sinnikut panertut initussutsimut naleqqiullugu oqimaassusaat 1,9 t/m³-imut annertusiniarpaa, marallummik peersinermut naleqqiullugu 50 %-imik annertunerulersillugu, imaluunniit assi-

nganik aatsitassarsiornermi sinnikut panertut qalerissaakkat aatsitassarsiornermi sinnikkut marallutut peerneqartunit 50 %-imik inikinnerulersinneqassapput.

Saniatigut, aatsitassarsiornermi sinnikunut panertunut toqqorsivik (DTS) annertuumik isuman-naallisaanermik pitsaanerulersitsivoq aamma nunap avatangiisutit allanik iluaqtinut qaavani aatsitassarsiornermi sinnikunut toqqorsivinnut allanut iluaqtinut - taakkunnga ilaapput:

- Sapusiap kukkuneqarnissaanut aarlerinartuanik annertuumik pitsanguineq aamma aatsitassarsiornermi sinnikut kuuttoorsinnaaneranik peersineq. Aatsitassarsiornermi sinnikunut panertunut toqqorsiviit (DTS) aamma sumiiffinni ileqquusutut toqqorsivinnik sanaartornissamut atortussat killeqartillugit naleqquttuupput.
- Imermik pisariaqartitsinerup millisinneqarnera, taanna pingarnertut ingerlatsinermi imermik atueqqinnermik aamma seerisoqarnerit aalanngunnerillu aqqutigalugit imermik annasaqarnernik peerutsitsingajanneq aqqutigalugu anguneqassaaq.
- Seerisoornikkut imaluunniit erngartoqarneratigut imermi avatangiisini mingutsitsinis-samut aalerinartoq annertuumik millissinneqarpooq.
- Aatsitassarsiornermi sinnikunut panertunut nunap ilusaani annertuumik allanngorartuni atorneqarsinnaapput.
- Tamanit isigineqarnerit malunnartumik pitsaanerusut.
- Matusinissaq aamma aallaqqaammut ilusaannut utertitsinissaq ajornaannerusoq.

Nalunaq A/S, siunnersuisuni pingarnerit peqatigalugit, Aatsitassarsiornermi sinnikunut panertunut qalerissaaraluni toqqorsivimmik (DTSF) sumiiffinnik pilersitsiffiusinnaasunik pingasunik sumiissusersisimavoq, soorlu Takussutissiaq 8-mi ataaniittumi takussuserneqartoq:

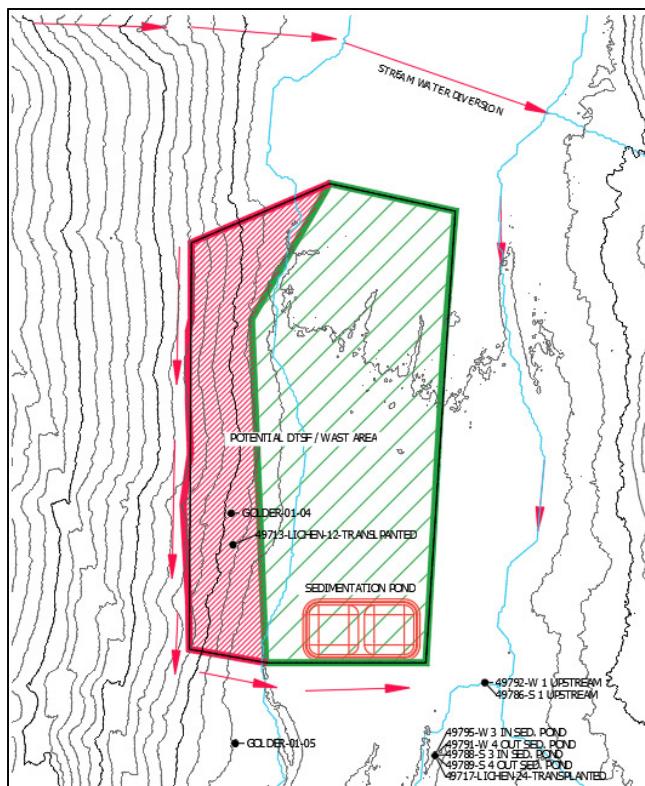

Takussutissiaq 8: Aatsitassarsiornermi sinnikunut panertunut qaleriissaaraluni toqqorsivimmut (DTSF) periarfissat.

Periarfissanut pingasuuusunut naleqqat tassaapput:

- Periarfissaq 1: 60°21'31.739"N 44°49'45.43"V
- Periarfissaq 2: 60°20'30.018"N 44°50'52.852"V
- Periarfissaq 3: 60°20'33.935"N 44°51'42.163"V

Periarfissaq piumaneqarnerusoq qinerneqartoq tassaavoq Periarfissaq 1 suliaqarfimmut qaninnerulluni inisisimanera pissutigalugu aamma taassuma periarfissanut allanut marlunnut naleqqiullugu peqqinnissamut isumannaallisaanermullu tunngasut eqqarsaatigalugit aarlerinanningerummat, taakku angallassinermut aqqutit takinerusunik pisariaqartitsissammata aamma aqqusinermi pingaarnermi oqimaattunik angallattoqarneranik kinguneqartussaammata (ullormut usisaatit arfineq-marlunnik amerlanerulerlutik).

Takussutissiaq 9: Aatsitassarsiornermi sinnikunut panertunut qaleriissaaraluni toqqorsivimmik (DTSF) ilusilersuinerugallartoq sanimut kipisaq

Aatsitassarsiornermi sinnikunut panertunut qaleriissaaraluni toqqorsivimmuk (DTSF) periarfissaq piumaneqarnerusoq sumiiffimmi siusinnerusukkut iluamik misissorneqarsimasumi inissimavoq, ingammik nunami sananeqaatit sanaartornermi piginnaasaat eqqarsaatigalugit. Saniatigut oqaluttuarisaanermi nakkutillifflit amerlanertigut Aatsitassarsiornermi sinnikunut panertunut qaleriissaaraluni toqqorsiviup (DTSF) naatsorsuutigisatut avatangiisinut naqissusiilinerata avatanni inissisimapput, soorlu Takussutissiaq 9-mi assiliartalerneqartut.

Perarfissaq piumaneqarnerusoq nunap qaavani 60.000 m²-ip missaannik nunaminertaqarpoq. Taanna ukiuni arlarlinni ingerlatsinernut inissisimaffiusinnaavoq aamma piffissap ingerlanerani suliniummi ingerlatsinermut pisariaqartitanut naleqqussarniarlugu sananeqarsinnaavoq pilersinneqarlunilu.

Aatsitassarsiornermi sinnikunut panertunut qaleriissaaraluni toqqorsivimmik (DTSF) ilusilersuineq amerlasuunik killilersuiffigineqarpoq, taakkulu maannakkut annertussuserisinaasaat Golder-imik teknikkut piginnaatitsinikkut nalilersuiffigineqarput. Piumasaqaatit tulliuttut maannakkut misissuinermut sanaartukkami misissorneqarput:

- Aatsitassarsiornermi sinnikut sannaanni akoorutissat ataqtigiinnerinik misissuineq,
- Aatsitassarsiornermi sinnikut sannaasa sanaartornermi piginnaasaannik misissuineq,
- Imermik aqutsineq aamma nunap immannissaannut aarlerinartunik misissuineq/siulittuineq, aamma
- Saviminernik ermup piaanera aamma seernartuliorzinnaanermut ilappanartooq

Misissuinernit misissuinerit inernerri aatsitassarsiornermi sinnikunut panertunut qaleriissaara-luni toqqorsivimmik (DTSF) peqqissaartumik ilusilersuinermi aamma imermik aqtsinermi atorneqassapput.

Aatsitassarsiornermi sinnikut suliaqarfimmi panertunik nakkartitsiviup eqqaanit usisaatinuit aat-sitassarsiornermi sinnikunut panertunut qaleriissaarialuni toqqorsivimmut (DTSF) assar-torneqartassapput. Atortussat nivattaassuarmit iliorneqartassapput aamma nunamik naqitsissummik sajukulaartumik inikillisinneqartassapput. Panertunik nakkartitsisivimmit parngukunik aatsitassarsiornermi sinnikunut panertunut qaleriissaarialuni toqqorsivimmut (DTSF) inissiinermut periaaseq Canadap issituani ingerlatsinernut assingusunut taamaattunut atorneqartoq malinnejassaaq. Qaleriaat ataasiakkaat issussusaannut aatsitassarsiornermi sinnikut sannaasa sanaartornermi piginnaasaat apeqqutaassapput, kisianni naatsorsuutigi-neqarpoq aatsitassarsiornermi sinnikunut panertunut qaleriissaarialuni toqqorsivimmik (DTSF) aatsitassarsiornermi sinnikut qaleriaat portusiartornerisa sukkassusaat, 1-ip 3 meterillu missaata akornanni portussuseqassasoq.

Aatsitassarsiornermi sinnikunut panertunut qaleriissaarialuni toqqorsivimmut (DTSF) iluaqt alla tassaavoq aallaqqaammi pisussaanut utertisnissamut aaqqissuussined ingerlakkiaartuaar-neqarsinnaammat ingerlatsineq malillugu piffissap ingerlanerani aatsitassarsiornermi sinnikut qaleriaarneqarnerat malillugu. Neriuneq aamma erngup seerineranik nakkutiliineq sunniute-qarluartumik aqunneqarsinnaavoq naleqquttumik qallersuinermik ataqtigimmik aaqqissuussi-neq aqqutigalugu. Iliusissatut pilersaarut maannakkut ilisimasaqarluartunit allanit misis-sorneqarpoq aamma ASN-imut nalunaarusiami siunnersuutigineqassaaq.

Imermik kuuffinnillu aqtsineq

Malugineqassaaq imermik kuuffinnillu aqtsinermut pilersaarut ataani allaaserineqartoq, nak-kutilliinerup ataqtigittumik ingerlanissaat siunertaralugu siusinnerusukkut avatangiisinknakutilliiffig tamakkiisumik ilaatillugit ilusilersorneqarsimammatt.

Tammaarfimmi, Saqqaata kangerluanit imeq tarajuunngitsoq imermut sularineqannngitsumut imiisivinnut millugunneqassaaq, imissamut passussiffiup tungaanut. Tammaarfimmi sanaartukkat eqqaanni ikuallannermut illorsornissaq siunertaralugu imermik toqqorsiviit pilersinne-qassapput. Tammaarfimmi sanaartukkani, imeq minguttoq inunnit pilersinneqarsimasoq, minguaavimmi passunneqartassaaq. Minguaavimmit imeq minguttoq kangerlummut ingerlatinne-qartassaaq. Piiaanermiit aamma tunisassiorluni ingerlatsinermiit inunnit eqqakkat imerpalasut (qooq) usisaatinut silaannaqanngitsunut millugullugit immiunneqartassapput aamma tammaarviup imermut minguttumut minguaavianut assartorneqartassaaq. Imermik minguaavik aamma imissamik naqtsineq atorlugu ameraasakkortitsilluni akviaavimmit imermik mingut-tumik kangerlummut ingerlatinneqartussamik pilersitsisassaaq. Tammaarfimmi sanaartukkanit kuuffiusinnaasut sumiissusernissaannut Takussutissiaq 10 takuuk:

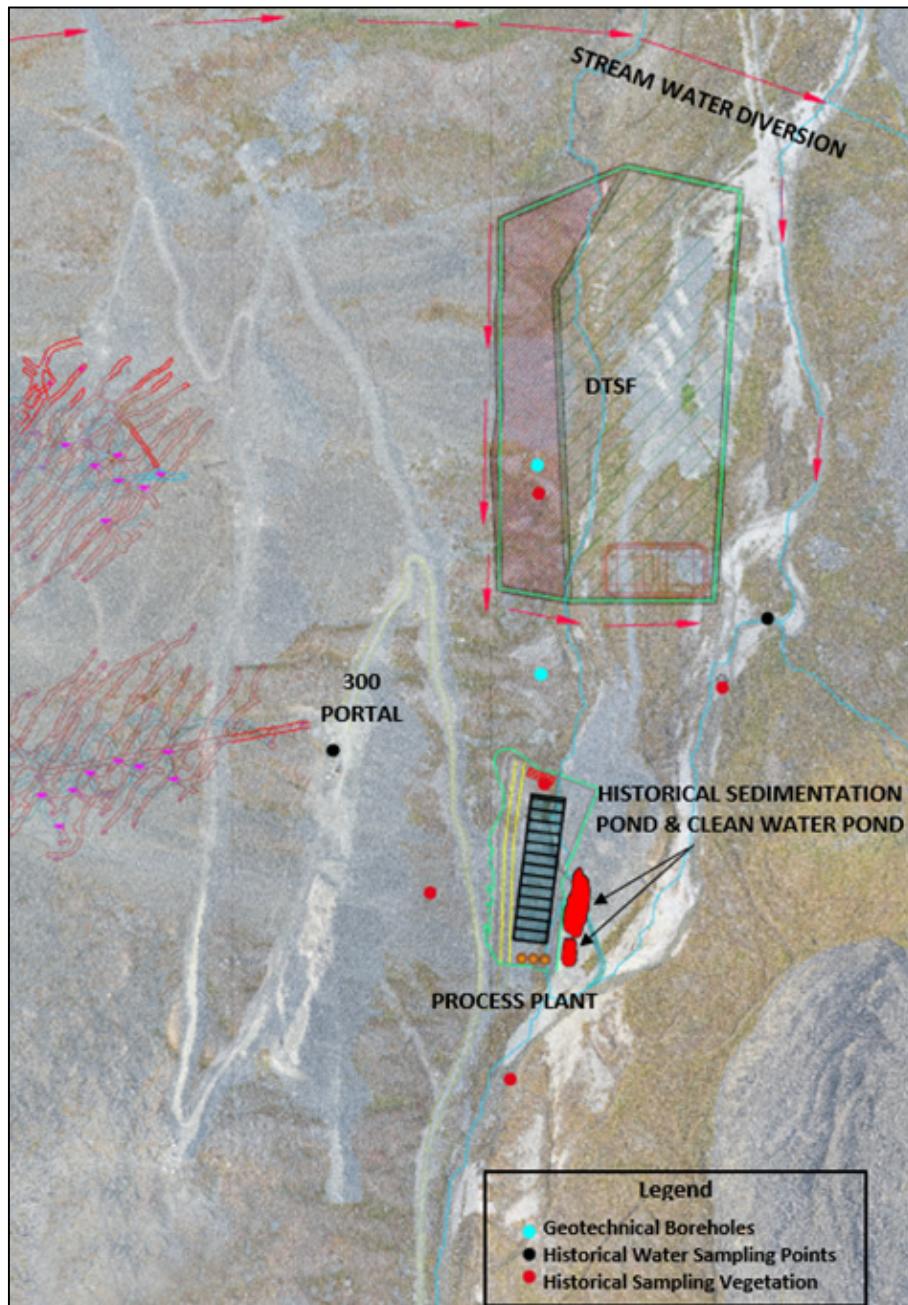
Takussutissiaq 10: Tammaarfimmi sanaartukkanit imermut minguttumut kuuffiusin-naasut.

Piiaaffimmi imermik pilersuineq naatsorsuutigineqarpoq sumiiffinni ineriertortinneqartuni aamma piiaaffimmi atuiffiit eqqaani masarsunni imertarnikkut pilersarneqartassasoq. Imertarneq aamma imermik atueqqinnej imaarsaanermik pisariaqartitsineq millisinniarlugu pitsanngorsarneqassaaq. Kujataani blokkimi ineriertotitsinermi aamma piiaanermi imermik atuineq Kujataani blokkimi paqqersaalluni aaqqiinermut ilanngunneqassaaq.

Suliaqarfittut sanaartugaq qooqqup naqqani putuni qillikkani milluaasunit imermik suliarineqangitsumik immerneqassaaq, pissutigalugu siunnerusukkut nunap sannaasa sanaartornermi piginnaasaannik misissuinermit ersersinneqarsimammat qooqqup naqqata ataani erngup killifia appasingaatsiartoq. Kujataani blokkimut paqqersaanermut aaqqissuussineq ineriertortinneqassaaq suliaqarfittut sanaartukkamut suli imermik pilersuisussanngorlugu. Aatsitassarsiornermi sinnikunik nakkartitsivinnik ingerlatsineq, ingerlatsinermi imermik atueqqinnermut aaqqiissutip atulersinneqarnissaanik periarfissiissaaq.

Aatsitassarsiornermi sinnikunut panertunut qaleriissaaraluni toqqorsiviit (DTSF) eqqaanni imermik aqutsineq pingaaruteqartorujussuussaaq, ingammik aputip iminngoriartortarfiata na-laani qooqqumi qarsutsineq eqqarsaatigalugu. Siullermik qooqqumi erngup aallartiffiani, erngup allamut kuuffissaanik kussinerik assaasoqarnissaa siunnersuutigineqarpoq, taamatut apummit aamma sialummit imeq Nalunap qaqqaata ataanut kuunnani qooqqup illuata tungaanut Ship Mountainip tungaanut kuunniassammat. Kussinerit allat qaqqami nunap qaavani, siusinnerusukkut taaneqartumut kussinerit tungaannut imaluunniit oqaluttuarisaanermi kuufigisarsimasaannut, oqaluttuarisaanermi kinnerit tungaannut aamma imeqarfimmumt minguitsumut imeq sangutinniarlugu pilersinneqarumaarput.

Aatsitassarsiornermi sinnikunut panertunut qaleriissaaraluni toqqorsiviit (DTSF) iluani imermik aqutsinermut aaqqissuussineq kinninngorsaanermi tatsini erngup ilanngullugu atorneratigut atulersinneqassaqq. Takuuk Takussutissiaq 11.

Takussutissiaq 11: Aatsitassarsiornermi sinnikunut panertunut qaleriissaaraluni toqqorsiviup (DTSF) inissaatut siunnersuutigineqartoq.

Aatsitassarsiornermi sinnikunut panertunut qaleriissaaraluni toqqorsiviup (DTSF) iluani kinninngorsaanermi tatsimut siunertarineqartoq tassaavoq sananeqaatit minnerit avatangiisnut siaruarterneqannginneranni kinninngorartarneranik pitsanngorsaaneq. Kinninngorsaanermi tatsimit imeq kuup tungaanut kuuttassaaq imaluunniit ilaatigut suliaqarfimmi imertut atugassatut atoqqinnejqarsinnaalluni.

Imeq piaaffimmik aamma eqqaavimmit seerisoq oqaluttuarisaanermi kinninngorsaanermut tatsimut ingerlatsinnejarnissaq naatsorsuutigineqarpoq. Malugineqassaaq, Nalunami eqqak-kat seernartuliornerannut takussutissaqanngimmat aamma Nalunami 2004-mi ingerlatsinerit aallartimmatali aatsitassanik oqimaatsunik ermup piianera ajornartorsiutit nalunaarutigi-neqarsimanngimmat.

Imermik aqutsineq eqqarsaataannaagallartoq qulaani allaaserineqarsimasoq ASN-imi anni-kitsortaanik aamma ilangussilluni ineriaartorinneqassaaq.

Nukissiorneq

Suliniummut sanaartukkanut kallerup inneranik sarfalersuineq, sarfaliutinit dieselitortunit qeqertani nukissiorfittut sularineqarsimasunit pilersorneqassaaq. Tammaarfimmi, nukissiorfik ulaperuttulerfimmi 450 kW-it missaannik pilersuisinnaasoq atulersinnejassaaq, massa sulia-qarfittut sanaartukkamut nukissiorfik ulaperuttulerfimmi 1.500 kW-it missaannik pilersuisinnaanngorlugu ilusilorsorneqassasoq. Piiaaffik immikkoortortani ingerlatsiviusuni sumiiffimmi sarfalersuutinit pilersorneqassaaq.

Nalunaq A/S-ip paasisimasaqarluartunit allanit suleqateqarluni maannakkut nukissiornermik sunniuteqarluartumik misissuineq naammasisarpaa. Ataqatigiinnermut aaqqissuussinerit ataatsimut isigalugu suliniutip sunniuteqarluarneranut qaffasinnaasunik suussusiinissaq siu-nertarineqarpoq. Kiassaanermut piumasaqaatit suliniummut pingaarteqarput taamatullu suliniummi isiginneriaasaavoq ingerlatseqatigiiffiup maannakkut pitsangorsarniarlugu sulari-saa. Saniatigut, ingerlatseqatigiiffik aamma Nalunami suliniuteqarfimmi nukissat ataavaartut, anorimit aamma seqinnermit nukissat, ilippanaxusaannik naliersuilluni misissuinernik aallartitsisimavoq. Nalunaq A/S-i siunissami erngup nukinganik nukissorfimmik pilersitsinis-samut ilippanaxateqartut naliliiffiginiarlugit aatsitassarsiorfimmi ermit pillugit ilisimatusarnermik aamma pilersaaruteqarpoq.

Piiaaffimmik matusineq aamma aallaqqaammi pisussaanut utertitsinissamut pilersaarut

Piiaaffimik matusisoqarsinnaavoq, maannakkut isumalluutit nungunneqarpata isumalluutinillu nutaanik pissarsiassaqanngippat, imaluunniit ineriaartornerit naatsorsuutigineqanngitsut allat pissutigalugit soorlu suliniummi allannguutit imaluunniit nunarsuaq tamakkerlugu ani-ngaasaqarneq.

Piiaaffimmik matusinissamut pilersaarut (Mine Closure Plan, MCP) piovereersoq Aatsitassanut Ikummatisanullu Aqutsisoqarfimmik (MLSA) ulloq 16. jundi 2020 isumaqtigiissutigineqarsi-mavoq aamma piiaffiup matunissaata isumaginissaanut kontumi toqqorsivimmi 2 mio. dkr.-it missaat uninngasutigineqarput. Ingerlatseqatigiiffiup, Aatsitassanut Ikummatisanullu Inatsimmi immikkoortoq 43 naapertorlugu matusinissamut pilersaarummik nutarterneqarsi-masumik akuerineqartussanngorlugu 2020 naatinngagu nassiussinissani siunertaraa.

Piiaaffimmik matusinissamut pilersaarut suliniutip ineriaartornera malillugu, ingerlatsinerup na-laani aamma matusinissaq sioqqullugu tikillugulu, aalajangersimasumik pisartumik nutarter-neqartassaaq aamma kontumi toqqorsivimmi uninngasutit matusinissamut missingersuutit qaffakkiatornerannut naatsorsorneqarsimasut matussuserniarlugit piumasaqaatit malillugit qaffatsinnejartassapput. Piiaaffimmik matusinissamut pilersaarut aatsitassarsiorfimmik matusinissamut aallaqqaammullu pissusaanut utertitsinermut annikitsortaanik aamma ilangussuussisunik aamma siunissamut ungasinnerusumut aqutsinermut nakkutilliinermullu piu-

masaqaatinik, maannakkut avatangiisink mingutsitsinermit aamma matusinerup kinguneranik akornusiinernit illersuinissamut piumasagaatinik ilallugu iliusissat suliarineqassapput.

Piiaaffimmik matusinissamut pilersaarut aatsitassarsiorfiup matuneqarnerani aallaqqaammut pissusaanut utertitsinissamut siunnersuutinik imaqassaaq taamatut sumiiffik saliiffigineqarsi-masoq annikitsuinnarmik sunnerneqarsimasimanera takussaalersillugu. Iluarsartinneranut aamma aallaqqaammut pissusaanut utertitsinissamut siunnersuut annikitsortaanik aamma ilanngussisoq, piiaffimmik matusinissamut pilersaarummut suliniutip ineriertortinnejcarnera malillugu ingerlaavartumik nutarterneqartumut ilaassaaq aamma periarfissat tamakkerlutik soqtigisaqaqtigii nunaqqatigiinnilu inoqqutigii peqatigalugit oqallisigineqassapput.

Matusinerup kingorna avatangiisink nakkutilliineq

Nalunami piiaaffik 2013-imi matummat, Aatsitassanik Suliassaqrfinnut Avatangiisnut Aqutsisoqarfiup (EAMRA) aamma Avatangiisnut Nakiussiuteqarnermullu Ilisimatusarfiup (DCE) akornanni avatangiisnut nakkutilliinermut pilersaarut isumaqatigiissutigineqarpoq. Naatsorsuutigineqarpoq pilersaarut assingusoq aamma piiaffimmik matusinerup min-nerpaamik ukiut pingasut kingorna avatangiisink nakkutilliinermut matussutissanut missinger-suut assingusoq isumaqatigiissutigineqassasut.

Angel Mining PLC-p ataani siusinnerusukkut ingerlatsinernut naleqqiussineq

Nalunaq A/S-ip ataani ingerlatsinerup pilersaarutigineqartup aamma Angel Miningip ingerlatsinerata akornanni assigiinngissutsit annersaraat tammaarfiup pingarnerup inissisimanera, tu-nissiiornerup aallartinnerani suliaqarnermi kaaviiartut, tassaasut anginernik aserorterivik, mikinernik aserorterivik aamma ussissutsip imermut naleqqiullugu annertussusaa naapertor-lugu immikkoortiterivik inissisimanerat aamma aatsitassarsiornermi sinnikunik aqtsinermut periaaseq.

Tammaarfimmi sanaartukkat, soorlu siusinnerusukkut eqqartorneqareersutut kangerlummut qanittumi inissinneqassapput. Angel Miningip nalaani, taakku piiaaffiup silataani inissisima-simapput, tassani Aatsitassarsiornermi sinnikunut panertunut qalerissaaraluni toqqorsiviup (DTSF) sananeqarnissaa Nalunaq A/S-ip naatsorsuutigaa. Sumiiffik tammaarfiup nutaap sa-naneqarfissaa siusinnerusukkut ingerlatsinernit sunnerneqareersimavoq, ingammik sissami tikiffissaq, sissiugaq, orsussaasivik aamma maannakkut misissuinermi tammaarfik. Sumiiffim-mik immikkut ittunik pinngortitami illersugassaqanngilaq aamma piiaffimmut suliniummit nu-taamit avatangiisnut naqissusiliinernut ilassutit killeqartorujussuussasut naatsorsuutigineqar-poq.

Suliaqarfittut sanaartukkat eqqarsaatigalugit, Nalunaq A/S-ip siunertaraa anginernik aserorte-rivik, mikinernik aserorterivik, ussissutsip imermut naleqqiullugu annertussusaa naapertorlugu immikkoortiterivik aamma aatsitassarsiornermi sinnikunik nakkartitsiviit kaaviiartut sullivisi-masup inigisimasaanut, illuliap qaarajuttumik qallernikup ataanut inissinneqarnissaat. Illulialq pujoralammik sunniuteqarluartumik aqutsisinnaanngorlugu ilusilersorneqassaaq. Kaaviiartut taakku piaaffimmit anninneri Nalunaq A/S-imut aatsitassat aserorterivimmur immiunneqartut pitsaassusaannik pitsaannerusumik nakkutilliinissanut periarfissiivoq naggataatigullu tunisassi-orfiup naammassisinhaasaanik aamma ingerlatsinermi naleqqussaasinnaanermik pitsanngui-luni.

Allannguutit allat eqqarsaatigineqarsinnaasut tassaapput piaaffimmit eqqagassat ilaat torersumik eqqaavissatut pilersinneqartuni qaleriaarlugit inissinneqartartussaammata, siusinnerusukkut isaaffinnit assigiinngitsunit arlaannut peersinermut naleqqiullugu. Eqqakkat ilaat aamma nunap iluani piaaffimmiiinnejassapput, siusinnerusukkullu ingerlatsinerni sulluliani imaqann-gitsuni toqqorneqarlutik. Eqqaaviiit silami inissisimasussat aamma Nalunaq A/S-imut atortussa-nut ataatsimoortunut ilaassapput.

Suliaqarnermi sanaartukkap nutaap qooqqup naqqani piaaffimmut qanittumi sananeqarnissa-pissutigalugu, Angel Mining suliniummut naleqqiullugu tammaarfimmit aamma piaaffimmit saniatigut angallasisarnissaq naatsorsuutigineqarpoq, annerusumik sulisunik angallassinerus-sussaq. Tamanna tammaarfiup nutaap aamma piaaffiup akornanni aqqusinermi annertuneru-sumik akornusersuinerterik aamma pujoralammit sunniutinik kinguneqarnissa il-i-magineqarpoq. Taamaammat naatsorsuutigineqarpoq pujoralanneranik millisitsiniarluni iliu-sissat immikkut ittut piumasaqaatigineqassasut, taamatut aqqusineq sinerlugu uumassusile-qatigiinnut pujoralammik sunniutit millisinniarlugit.

Sanaartornerup aamma ingerlatsinerup nalaani pilersuinerterik ataqtigiiit

Sanaartorneq

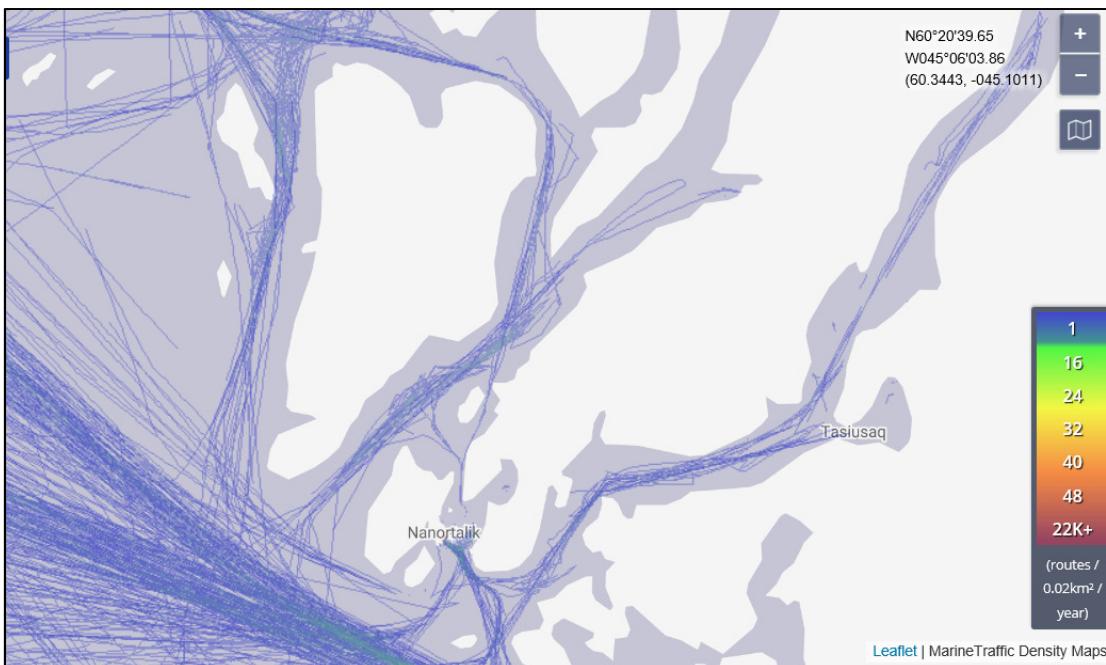
Sanaartornerup nalaani usit amerlanerit poortorneqanngitsutut aamma containerini tikiun-neqassapput. Usit tiguneqartussat annertussusaat eqqarsaatigalugu, sissami tikiffissaq siusinnerusukkut ingerlatsinerni atorneqartarsimasoq nutarsarneqassaaq atorneqaqqillunilu. Sanaartornerup nalaani, usit poortorneqanngitsut 4.200 m^3 missaat aamma usit containeriniittut 4.500 m^3 aatsitassarsiorfimmut tikiunneqassapput. Nassiussat annertussusaat aamma Kala-allit Nunaanni usinik ataatsimut katersuinerterik periaaseq apeqqutaalluni, containerit 20 fodsit nalinganut uuttuit (TEU) 180-inik 200-nut Nalunamut sanaartornermi piffissap nalaani nassiun-neqassapput. Ingerlatsinerni taakkunani assartuinerterik iliusissatut pilersaarut tassaassaaq nunanit assigiinngitsunit pilersuinerterik usinik ataatsimut katersuineq aamma Kalaallit Nunaan-nut pitsaanngorsakkamik nassiussineq, tamatumalu kingorna tassani nassiussat aatsitassar-siorsiorfimmut ingerlateqqinnejaneqaneri. Missingersuutigineqarpoq, sanaartornerup nalaani aatsitas-sarsiorfimmut usit tikiunniarlugit Nanortalimmit imaluunniit Qaqortumit usingiaammit 40-50 miss. ingerlaartoqartassasoq.

Ingerlatsineq

Ingerlatsinerup nalaani, usit ikinnerujussuit naatsorsuutigineqarput. Usit amerlanertigut tas-saassapput aatsitassarsiornermi aamma suliaqarnermi atuinerterik nioqqutissat. Naatsorsuuti-gaarpus usit Kalaallit Nunaata kujataani ataatsimut katarsorneqartassasut aatsitassarsiorfim-mullu usingiaatinit akuttunngitsumik ingerlanneqarlutik.

Killifimmi matumani qarsupittumik missingersuunneqarpoq, ingerlatsinerup nalaani aatsitas-sarsiorfimmut sapaatip akunneranut usingiaat ataaseq sullisisassasoq. Imaani angallattunut paasisutissat malillugit, Saqqaata kangerlua maannakkut angallatinit orninneqartarnera qaqtigoorpoq. Naatsorsuutigineqarpoq suliniutip kinguneranik angallatit aamma ingerlatsine-rit amerlinissaat killeqartorujussuussasoq.

Imaani miluumasut pillugit aarlerissutit ASN-imik sammineqarumaarput, kisianni ingerlatsinerit killeqarneri pissutigalugit summiiffimmi imaani miluumasunik misissuinissaq piumasaqaataas-sasoq naatsorsuutiginngilarput (Takussutissiaq 12).

Takussutissiaq 12: Angallattut 2016-imí aamma 2017-imí amerlassusaat (Pissarsiffik: www.marinetraffic.com).

Inuaqatigiinnut attuumassuteqartut

Sulisoqarneq

Suliniut sanaartornerup nalaani sulisartunik 70-80 miss. aamma ingerlatsinerup nalaani 150-inik atorfinititsiniarpoq.

Sanaartornermi aamma ingerlatsinermi sulisut nunaqavissunik nunanillu allanit suliartortunik ilaqqassapput. Ataatsimut isigalugu, nunaqavissunik suliamut ilinniarsimasunik sulisartunik nunami ataqtigiinnermut aaqqissuussinerni aamma misissuinerni aatsitassarsiorfinnilu ingerlatani aningaaasaliinerni tunuliaquaqartunik pissarsisinnaanissaq unammillernassaaq.

Suliniutip suliarineqarnerata nalaani, sanaartornermi aqutsisoqatigiit annerusumik nunanit alilanit suliartortunik ilaqtut sulisartunik 50 %-it nunanit allanit suliartortunik aamma 50 %-it nunaqavissunik aqutsissapput. Ingerlatseqatigiiffiup kissaatigaa nunaqavissut nunanit allanit suliartortunut naleqqiullugit sapinngisamik amerlassusiata qaffasitsinnissaa, tamanna suliamut ilinniarsimasunik suliffinnut avatangiisini unammillerfiusuni pissarsisinnaanermit aalajan-gerneqassaaq.

Sanaartornermi ingerlatat piffissami qaammatini 14-ini inuup nalunaqaqtap akunnerani suliaanut 164.000-it missaannut missingersorneqarsimapput. Tunisassiorneq sioqqullugu ingerlatat, nunap iluani ineriartortitsineq ilanngunnagu, inuup nalunaqaqtap akunnerani suliaanut 94.000-it miss. amerlassusseqarput. Ingerlatat taakku annerusumik ujarassiunik, maskiinanik ingerlatsisunik, aserfallatsaaliuisunik aamma tammaarfimmi sulisunik tapersersuerupput. Sanaartornerup aamma tunisassiorneq sioqqullugu ingerlatat nalaanni, kingoraartannerit 1.000-t missaat naatsorsuutigineqarput. Ingerlatsinerup nalaani inuit 150-it tikillugit Nalunami ingerlatsinermi suliassanik suliassinneqartartunit toqqaannartumik atorfegarnissaat missingersuutigineqarpoq, ilagalugit sulisartut kingoraarneqarnerminni aatsitassarsiorfiup ava- taaniittut.

Sulisut angalanerat

Nunanit allanit suliartortut kingoraartaattarlutik Kalaallit Nunaannut timmissunneqartassapput. Taakku Narsarsuarmiit toqqaannartumik aatsitassarsiorfimmut assartuunneqartassapput.

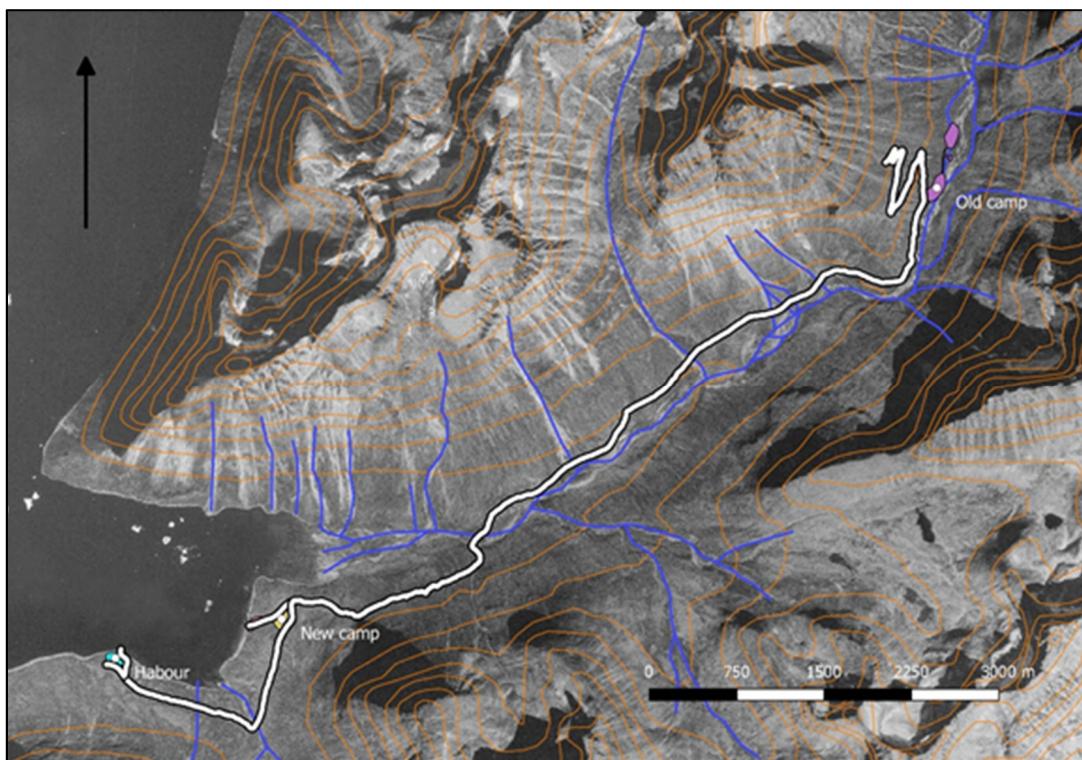
Nunaqavissut aatsitassarsiorfimmut annerusumik Nanortalimmit aamma Qaqortumit imaatigut angalasassapput. Ingerlatseqatigiiffik nunaqavissumik isumaqatigiissuteqarsinnaavoq imaluunniit nammineq angallatiminik ingerlatsisinnaavoq Nanortalimmi katersuuffimmit sulisuminik angallassilluni.

4. Misissuiffik

4.1 Sumiiffik

Nunami sumiiffik suliassat killissalersorneqarnerani sammineqartoq, ASN-imi sammisane-qartussap assigaa. Tassunga ilaapput piiaaffik aamma eqqaa, ilagalugit aqqusernit piovereersut, umuarsualivimmi sanaartukkut. Sumiiffik taanna "Misissuinermi sammisaqarfittut" taaneqartarpoq aamma nunami sammisaqarfittut nassuaaserneqarpoq, tassani sunniut ilisari-neqarsinnaasoq imaluunniit ilippanartoq naatsorsuutigineqarsinnaavoq sumiiffimmi avatangiisnik akornusersuineq (nipiliorneq, pujoralak, imermik mingutsitsineq il. il.) eqqarsaatigalugu.

Aamma imaani sumiiffik, aatsitassarsiorfimmut qanittumiittoq suliassat killissalersorneqarnerani ilanggunneqarsimavoq annikitsortaanillu aamma ilanggussilluni ASN-imi sammineqarumaarpoq (Takussutissiaq 13).

Takussutissiaq 13: Suliassat killissalersorneqarnerani (aamma ASN-imi) misissuinermi sammisaqarfik.

4.2 Silap pissusia

Kalaallit Nunaanni silap pissusia issittumit issittup kiannerulaartortaaniippoq, aasakkut nil-lataartarluni ukiukkullu issingaatsiartarluni. Aasakkut qaammatini kiannerpaaffiusuni aggua-qatigiissillu kiassutsit nillissutsit 10°C-i qaangerneq ajorpaat. Kalaallit Nunaata kujasinnerusort-aani aamma kangerluit takisuut ilorpiaanni, kisianni kiassutsit nillissutsit 20°C-i sinnerlugit qaf-fassinnaavoq juunimi, juulimi imaluunniit aggustimi (Nalunaarsuiffik 4).

Nanortalik ukiumut agguaqatigiissillugu 900 mm-inik siallertarpooq. Piaaffimmiknakkaalaarneq illoqarfimmit tassanngamarloriaatingajaasarpooq, silaannaap kiassusaa nillissusaa appasin-nerulaartarluni.

Nalunami silap pissusia ukiumut agguaqatigiissillugu kiassuseq nillissuseq 1°C-i sinnilaartara takuneqarsinnaavoq, juuli qaammataa 10°C-inik kiannerpaalluni aamma februaari -9°C-inik nillernerpaalluni. Ullormut kiannerpaaffia aamma nillernerpaaffia taassuminnga qaffasinne-rusinnaavoq imaluunniit appasinnerusinnaavoq, taama tulleriillutik.

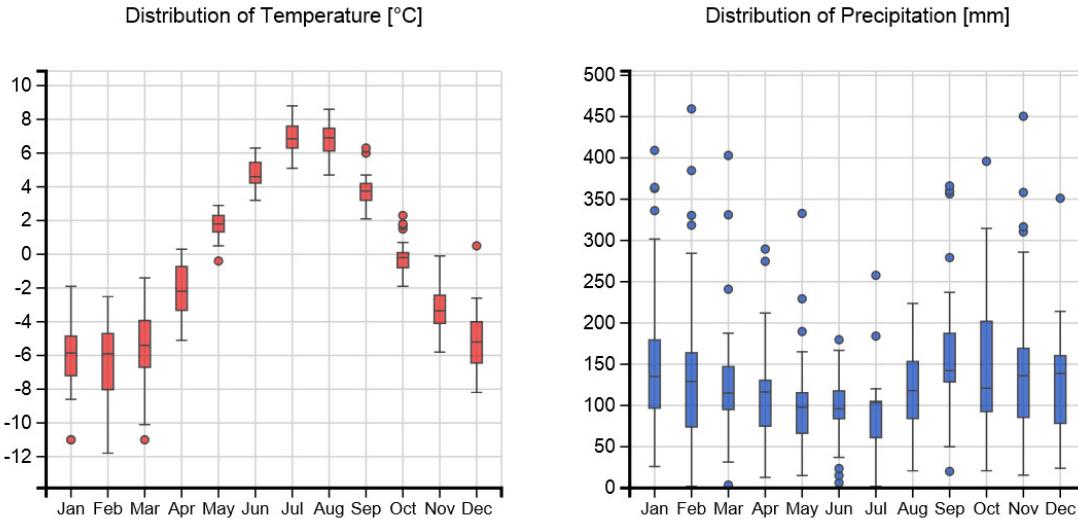
Anorrit saqquminerpaat tassaapput avannaq aamma kujasik, tamarmik piffissap 20 - 25%-iata missaanni anoriusrarlutik. Tassunga peqqutaavoq Napasorsuup qoruata avannamut-kujam-mut samminerata terpangasumik sunniutaa. Anoreqannginera piffissap 20% missaani siumorneqartarpooq. Qaqqamit qooqqumut pisartoq malunnaatilik, tassani silaannarmik assi-giingisitaartumik kissaanerup anori qooqqup sinai malillugit anorlerneranik kinguneqartarpooq aamma anoraasuarnernik sunit tamanit aallaveqartunik sakkortuunik kinguneqarsinnaavoq.

Sumiiffimmik anori saqquminerpaaq tassaavoq piteraq Kalaallit Nunaata sermersuanit pilersinneqartoq, tassani sermersuup qaavani silaannaap nillertup ussissullu aamma imaani silaannaap kissarnerusup oqinnerusullu akornanni initussutsimut naleqqiullugu oqimaassutsit assigiinngissutaanit silaannaq ammut kangerluit aqqutigalugit ingerlatinneqartarpooq. Si-laannaap taassuma nillissusaa immap tungaanut apparnermi qaffattarpooq apparsarnermi naqitsinerup annertunerunera pissutigalugu. Silaannaap aggersup silaannaap tamaaneereer-sup kiassusaa tikillugu kissassimagaangat, annikitsuinnarmik piterarfiusarpooq/apparsarfiusarpooq. Kisianni, silaannaq sermersuarmit aggersoq kangerlummi silaannarmit suli nillerneruppat aamma ussinneruppat, taava piteraq/apparsarneq pilersinnaavoq.

Nalunaarsuiffik 4: Tasiusami Kommune Kujallermi Nalunami kuultisiorfimmit 20 km kutaani kippasissumi qaammammut agguaqatigiissillugu kiassutsit nillissutit aamma nakkaalaarnerit (1987-2016) (Paasissutissanik pissarsiffik <https://climatecharts.net/>).

	Jan	Feb.	Marsi	Aprili	Maaji	Juuni
Agguaqatigiissillugu kiassutsit nil-lissutsit °C	-6.1	-6.5	-5.7	-2.2	1.8	4.7
Agguaqatigiissillugu nakkaalaar-nerit mm	160.0	148.0	129.3	116.1	105.9	96.7

	Jul	Agg.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.
Agguaqatigiissillugu kiassutsit nil-lissutsit °C	6.9	6.8	3.8	-0.1	-3.2	-5.2
Agguaqatigiissillugu nakkaalaar-nerit mm	91.0	118.6	163.8	148.9	156.3	128.3

Takussutissiaq 14: Tasiusami Nalunami kuultisiorfimmit 20 km miss. kutaani kippasissumi qaammammut agguaqatigiissillugu kiassutsit nillissutit aamma nakkaalaarnerit (1987-2016) (Paasissutissanik pissarsiffik <https://climatecharts.net/>).

4.3

Nunaqqatigiinnik atuineq

Nalunaq Gold-imik suliniut Kommune Kujallermi inissisimavoq aamma Nanortalik illoqarfinni qaninnerpaavoq. Nanortalik Kalaallit Nunaanni illoqarfiiit annersaasa quligaat aamma illoqarfinni kujallerpaavoq, Uummannarsuarmiit (Kap Farvel) Kalaallit Nunaata kujammut isuanit 100 km-it avannarpasinnerusumi inissismalluni.

Nanortaliuup eqqaani arlalinnik nunaqarfearpoq taakkunanna pingaarnerit tassaapput Aappilattoq, Narsaq Kujalleq (Narsarmijit), Tasiusaq, Ammassivik, aamma Alluitsup Paa allanik 20-nit ikinnernit inoqartunik ilaqrutlik.

Nanortalimmi inuussutissarsiutit pingaarnersaraat aalisarneq, sullissineq aamma allaffissornikkut aqtsineq. Nanortaliuup eqqaa inunnut 2.200-nut angerlarsimaffiuvoq, taakku illoqarfimmi, nunaqarfinni tallimani aamma savaateqarfinni arlalinni agguataarsimapput.

Nanortalik annikitsuinnarmik tunisassiornermi niuertoqarpoq. Suliffissuaqanngilaq aamma anneruumik aalisarnermik ingerlatsisoqanngilaq. Annertunngitsumik aalisarneq, saattuarniarneq, puisinniarneq aamma takornarilerineq sumiiffimmi isertitanut amerlanernut tunngaviupput. Umiarsualivik pingaarnerq aalisarnermi angallatinut amerlanngitsunut angerlarsimaffiuvoq aamma illoqarfiiup pisoqartaani umiatsialiveqarpoq taanna inuit nammineq angallataannut angallassinermut, aalisarnermut, piniarnermut sunngiffimmilu atorneqartartunut avalatsittarfeqarpoq. Pisiniarfiit killeqarput kisianni niuertarfissuarnik marlunniik angisuunik aamma niuertarfinnik mikinerusunik arlalinnik, angerlarsimaffimmi atugasanut aamma nioqqutissanut kallerup-innitortut pisiniarfiit, atisaarniarfiit aamma pisiniarfinnik nalinginnaasunik mikisunik aamma cafénik ilaqrut.

Nanortalik pilersaarutaasumik qulimiguulimmik Air Greenlandimit Nanortalimmi nunnittarfik (heliport) atorlugu sullinneqartarpoq. Sullissinerit maannakkut Nanortalik illoqarfinnut Qaqortoq, Narsaq, Alluitsup paa aamma nunanut assigiinngitsunut mittarfimmum Narsarsuarmut atassusertarpaa.

Illoqarfimmi suliffeqarfijit annerpaartaat tassaapput pisortani allaffissornikkut, kommunimi aamma Nalakkersuisuni kiffartuussinernik aqtsinermit aamma suliffeqarfinnit pisortanit pigineqartunit suliffisat. Maannakkut sumiiffimmut takornariaqarneq minnerusumik akuttoqatigiingitsumillu iluseqarpoq, kisianni Nanortalimmi aningaasarsiornermut annertuumik ilaavoq aamma takornariartaassuit ilaatigut annertungaatsiartut, Nanortalimmut akuttunngitsumik tikitarput.

Kalaallit Nunaani Kommune Kujallermi nunamik atuineq asseqanngitsuuvoq, tamaani ner-sutaatinik ilallugu savaateqarnermi aamma tuttuteqarnermi kinguaassioritsineq annertooq anguneqartarmat. Naatitanik aamma ivikkanik asiunaveersaakkanik uumasunut nerukkaatsisanik naatitsisoqarsinnaavoq. Imaani aalisarneq sumiiffimmi ingerlatat annertuut ilagaat.

Uillunik, qeqquanik, eqqusnik, paarnanik, naasunik nerisassani akorineqarsinnaasunik il. il. katersisarneq Nanortalimmi ilaqtariippassuarni ulluinnarni illumi ingerlatsinermut ilassutitut ilaavoq (Glahder 2001).

Piniarnermut imaluunniit aalisarnermut soqutigisat annertuut arlaqanngitsut taamaallaat misissuiffissami imaluunniit eqqaaniittut suliassat killissalorsorneqarneranut nalunaarusiami ilangunneqarsimapput. Taamaattoq, Naparsorsuup qoorua ilaatigut Nanortalimmit aamma eqqaani nunaqarfinnit inunnit nammineq atugassanik nuniaffittut aamma pupinniarfittut atorneqartarpooq. Nalunaarutigineqarsimavooq Saqqaata kangerluani puisit aamma imaani miuumasut allat piniarneqartartut, aamma sumiiffimmi aalisartut arlaqanngitsut kangerlummi qassusersortartut.

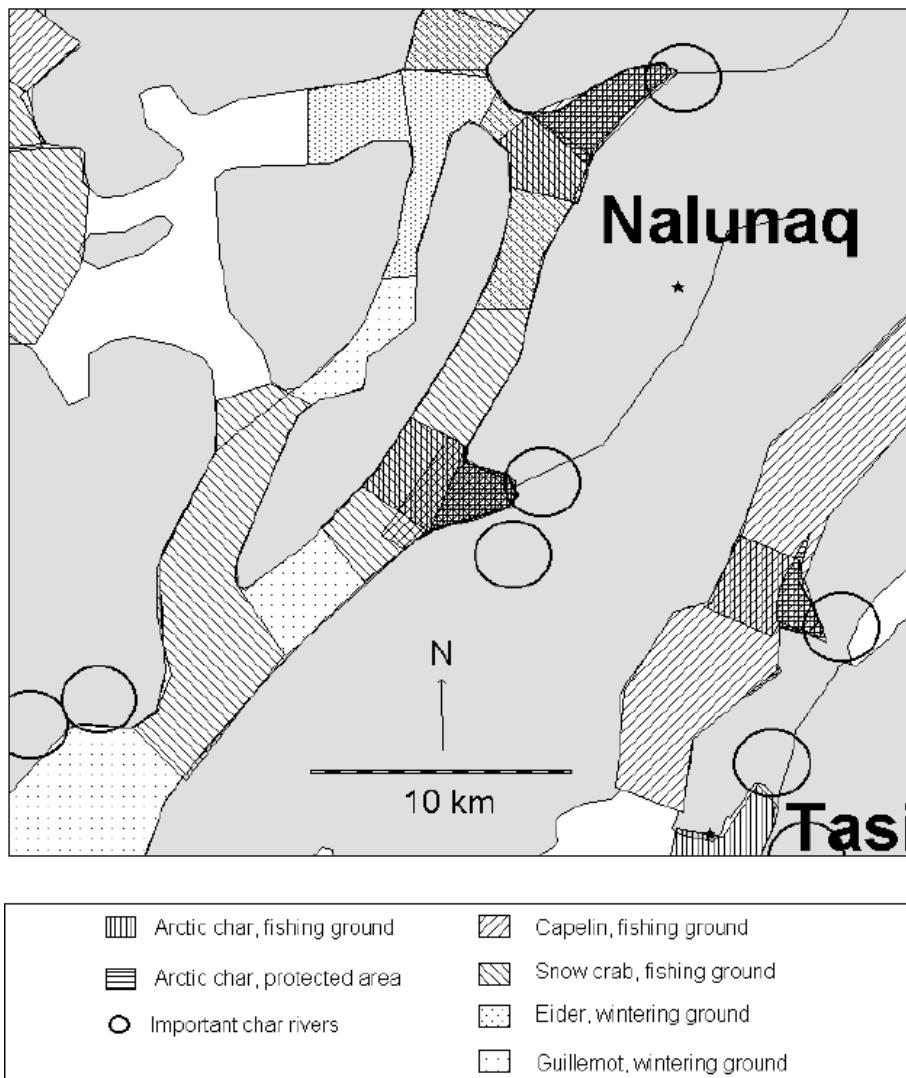
Naatsorsuutigineqarpoq piaaffimmik ammaaqqinnej sumiiffimmi inuit misissuiffissami aalisarnermut, piniarnermut, nuniannermut aamma pupinniarnermut periarfissaannut taamaallaat killeqtorujussuarmik sunniuteqassasoq.

Siusinnerusukkut ingerlatsinernit misilitakkat tunngavigalugit naatsorsuutigineqarpoq Nalunami suliniut suliffeqarfissasooq malunnartumik annertussusilik, Kalaallit Nunaanni aamma sumiiffimmi aningaasaqarnermut tuniseqataasussaq.

Siusinnerusukkut misissuinermit (Glahder 2001) ersersinneqarsimavooq Nalunami suliniummi aatsitassarsiorfiup eqqaani sumiiffimmi pinngortitami isumalluutit atorneqartut pingaarnersaat tassaasut: Eqaluit kuunni pingasuni Saqqaata kangerluanut kuuttuni aamma kangerloqarfinni marlunni (t. i. Napasorsuup iterlaani aamma Kangikitsumi) uumasut, taakku 2013-ip tungaanut qassusersorfigineqarnissamut illersugaasimapput; Saqqaata kangerluani saattuat uumasoqatigiit, qularnangitsumik naleqqutumik annertussusilit aamma pitsaalluinnartut; Ammassaat suffisartut uumasoqatigiit kangerloqarfinni marlunni Napasorsuup iterlaani aamma Kangikitsup kuuini; Mitit siorakitsut aamma appat sigguttuut ataatsimoortut Saqqaata kangerluani aamma kangerlunni atasuni ukiisut (Takussutissiaq 15).

Taamaattoq, artit qulaani taaneqarsimasut imaluunniit taakku amerlassusaat Saqqaata kangerluani Nanortaliiup eqqaani kisimi nassaassaarpasinngillat.

Napasorsuup kuuani aamma iterlaani eqaluit uumasoqatigiit Saqqaata kangerluani qularnangitsumik uumasoqatigiinni mianernarnerpaassapput Nalunaq Gold-imik suliniummi aatsitas-sarsiorfimmut qaninnerat pissutigalugu.

Takussutissiaq 15: Nunanap eqqaani aalisartarfiiit aamma piniartarfiiit (Glahder 2001).

4.4 Avatangiisit

Kapitalimi matumani misissuiffissami pinngortitami avatangiisit naatsumik allaaserineqarput. Artit aamma uumasoqatigiit suliniummi ingerlatsinermut siunnersuutigineqartuni sunnerneqarsinnaasut ukkatarineqarput.

4.4.1 Nunami avatangiisit

Napasorsuup qoruani suliniuteqarfimmi pinngortitami avatangiisinkik misissuinerugallartoq ersersitsivoq suliniuteqarfimmi naasut, nunami uumassuseqarfiiit aamma naasuni artit Kalaallit Nunaata kujataani nalinginnaasut aamma siammarsimasut saqquminerpaasut (Orbicon 2019).

Kalaallit Nunaata kujataani naasut Kalaallit Nunaanneersut nassaassaanerat aamma siaruar-simanerat nalinginnaasumik kiassutsimik nillissutsimik aamma nakkaalaarnernit killilerneqartarput, taakku marluullutik imarpinni nunap timaata/nunavissuit toqqaviisa aamma portussutsit annertussutsit nikittarnerinik malinnipput.

Pinngortitami annertussutsit nikittarneri taamaattut Napasorsuup kuuata akuanit qoorua aqqutigalugu nunap timaanut imaluunniit appasinnerusuni masarsunnit qaqqani portunerusunut ingerlaarnermi ersarittarput. Aamma ukiup ingerlanerani apismanerata takissusaa, imermik pilersuineq, kiaasutsit nillissutsit, issup suunera aamma anorimut oqqusimaneq naasoqatigiit siaruernerannik suli killiliisnnaapput imaluunniit sunniuteqarsinnaapput. Kangerluup avammut samminerani naasut naasarnerat aamma sarfarnernit nillertunit, sikorsuarnit, taratsup serpalinneranit aamma anorimit sunnerneqartarpoq.

Avaalaqiaikuluut aamma orpikkat nalinginnaasumik portussutsit 200 m-it ataanni eqimasarput, ingammik kangerluup paavani aamma nunap timaani kujammut sammisuni.

Agusti 2019-imi sumiiffimiinnerup nalaani, suliniuteqarfimmi naasuni suussutsit (pin-gaarnerit) tulliuttut nassaarineqarsimapput.

Paarnaquteqarlunilu orpigalik. Suliniuteqarfimmi naasut suussusaat saqquminerpaaat tassaapput paarnaqutit orpikkallu taakku annermik tassaapput Orpigaq *Salix glauca*, Avaalaqiaq unnguusalik *Betula glandulosa*, Kigutaarnat nagguii *Vaccinium uliginosum* aamma Paarnaqutit *Empetrum hermafroditum*. Nuna paarnaqutaannalik allanut naleqqiullugu panerpoq kisianni aamma nunataqarpoq isugutattunik ivigalinnik aamma naasunik nerisassani akorineqarsinnaasunit ilaqtartunik, ingammik qooqqumi qutsinnerusumi.

Sineriammut qanittumi nuna paarnaqutaannalimmut ilaapput sumiiffiit qatsissutut isikkullit t. i. sioqqat anorimit ingerlanneqarsimasut aamma ujaraaqqanik narsat naasoqarpianngitsut, ilaglugit Qaqortukulooq aamma orsuaasanit artit assigiinngitsut. Piaaffimmi tammaarfik, tammaarfik aamma qanittumi eqqaa tamarmi naasoqanngingajattoq nunami paarnaqutaannalimmi inissismavoq.

Suliniuteqarfimmi naasut amerlanersaat tassaapput paarnaqutit orpikkallu.

Kuuk, avatangiisit aamma qunnerit. Naassut artinik amerlasuunik ulikkaartut kuunguit maillugit nunamut paarnaqutaannalimmut siaruartut nassaassaapput. Kuuit taamaattut amerla-

nertigut sivisunngitsumik kuuttarput qooqqut malillugit qaqqat ataani apusinernit aallartittarsinnaanertik pissutigalugu. Orpikkani artit assigiit amerlasuut nunami paarnaquaannalimmi aamma naajorartut, kuit taamaattut malillugit naajorartarput. Naasut amerlanertigut naggoris-suusarput, ivikkat, ivigarsuit aamma naasut sikkerartut artit amerlasarlutik.

Kuuit kuuffii aamma akui. Kuussuit marluk suliniuteqarfik pitarlugu kuupput. Kuussuaq anneq tassaavoq Qingârssûp kuua qoroq tamaat aqusaarlugu kuuppoq aamma tammaarfimmi sanaartukkanit nutaanit 500 meterit miss. avannamut kangiani kangerlummi akoqarpooq. Sanatigut, Arpatsivîp kuuata akua sissiukkap aamma tammaarfiup akornanniippoq, tammaarfimmi sanaartukkanit 400 meterit miss. kujataata kangiani. Suliniuteqarfimmi atajuartumik taseqanngilaq.

Masarsuit sumiiffinni nunap iluata erngata imaqassusia qaffasittuni imaluunniit nunap qavani ujaraasumi erngup katersersuuffiini nassaassaapput. Suliniuteqarfik tamakkerlugu, nunap paarnaquaannallip saqqumeqisup ilaattut imaluunniit Napasorsuup kuuata kuuffiata eqqaani, ingammik qooqqup appasinnerusortaani nassaassaapput. Sissiukkap eqqaani aamma nunat masarsuit nassaassaapput. Masarsuit tasinnguillu Qingârssûp kuuata akuata kangiani sinerissami narsat ilaat aamma piaaffimmi tamaarfiup qimanneqarsimasup nutaallu akornanni kuit sinai qallersimavaat. Naasoqatigiinni taakkunani ivikkat, ivigarsuit, ukaliusat aamma ipeqqat *Sphagnum* artit assiginngitsut saqquminersaapput.

Qaarsuit aamma Ujarassuaqarfiiit

Uumasoqarfik taanna qaarsunniq naasoqanngitsunik, sivinganernik aamma ujarassuaqarfinnik annikitsuararsuarmik naasulinnik imaluunniit naasoqanngitsunik ilaqrarput - tamaani orsuaasat saqquminerpaapput.

Napasorsuup qoruani naasoqatigiinnut nalinginnaavoq Nanortaliup eqqaani aamma Kalaallit Nunaata kujataa tamakkerlugu nalinginnaasumik nassaassaanerat. Artit Kalaallit Nunaanni qaqtigoortutut, nungorartarsinnaasutut imaluunniit navianartorsiortut ilisimaneqartut 2019-imi aatsitassarsiorfimmut ornigunnerup nalaani nalunaarsorneqarsimangillat (Orbicon 2019).

Avaalaqianit orpippassuit Nanortaliup eqqaaniittut summiiffittut naasuni artini annertuumik uumassusillit assiginngissitaarfiusutut suussuserneqarsimapput (Christensen et al. 2016).

Saniatigut, qooqqumi qaffasinnerusumi naasoqatigiit annertunngitsut Isigammaasat Orchid *Leucorchis albida* nassaassaapput, Kalaallit Nunaanni orkidéni nalinginnaanerpaasoq, taakku piaaffimmi ingerlatsinermit akornusersorneqassanngillat (Angel Mining 2009).

Aatsitassarsiorermik suliniut sumiiffinnik nutaanik taamaallaat killilimmik atuisussaammat, sumiiffimmi naasunut aamma uumasoqatigiinnut annertuumik sunniuteqannginnissaa suliniummit naatsorsuutigineqarpoq.

ASN-ip suliarineqarnerata nalaani aatsitassarsiorfimmut ornigutseqqinnermi pinngortitap qanoq issusaannik ilisimasat pitsaanerulissapput aamma sumiiffimmik allaaserinninnermik up-ternarsaassaaq. Taamaattoq, ASN-i itisilerniarlugu suliniuteqarfimmi naasorsiorermi misis-suinerit piviusut ingerlanneqarnissaat pisariaqassasoq naatsorutigineqanngilaq.

4.4.2 Maluginiagassat allat

Miluumasut

Sumiiffimmi miluumasunit artit qaqutigoortuunersut imaluunniit nungutaanissamut navianartorsiortuunersut ilisimaneqanngilaq. Artit tamarmik Kalaallit Nunaata kujataa tamakkerlugu al-lanut naleqqiullugu nalinginnaapput, aamma suliniummit sumiiffimmi nunami miluumasunut uumasoqatigiinnut annertuumik sunniuteqartoqarnissa naatsorsuutigineqanngilaq.

Kalaallit Nunaanni nunami miluumasut siaruarsimaneranut paassisutissat pioreersut tunulialqataralugit taamaallaat Terianniaq *Alopex lagopus* aamma Ukaleq *Lepus arcticus* misissuiffimi nalinginnaanissaat naatsorsuutigineqarpoq. Nanoq *Ursus maritimus* Kommune Kujallermut nalinginnaasumik orniguttarpoq, massa nannut taakkulu tumaat amerlanertigut apriillip aamma maajip ingerlanerani takuneqartartut. Ukiup taamaalinerani nannut nunap ilaanut sikorsuarnit ingerlanneqartarput (Glahder 2001).

Umimmak *Ovibos moschatus* sumiiffimmut 2014-imi eqqunneqarpoq, tassani umimmaat 19-it Ivittuuniit tiguneqarmata kujammullu Nanortalimmut nuunneqarlutik. 2017-imi aamma 2018-imi takunninnerni aamma piaqqat ilaapput, kisianni uumasoqatigiit suli amerlangillat aamma piniarneqaqqusaanngillat (<https://natur.gl/arter/moskusokse/?lang=en>, Christensen et al. 2016).

Misissuiffiup iluani sumiiffinnik nunami miluumasunut pingaarutilinnik suussusiisoqarsimanngilaq. Miluumasut aamma suliniummi ingerlatat akornanni annertuumik aporaafeqarnissa naatsorsuutigineqanngilaq, aamma ASN-i itisilerniarlugu ilassutitut misissuinerit nunami miluumasunik ukkataqartut ingerlanneqarnissaata piumasarineqarnissaat naatsorutigineqanngilaq.

Timmissat

Aatsitassarsiorfimmut 2019-imi aggusti naanerani orningunneq pissutaalluni, taamaallaat al-lanut naleqqiullugu timmisat artit arlaqanngitsut suliniuteqarfimmi takuneqarsimapput. Taa-mattoq, Kalaallit Nunaanni timmissat siaruarsimaneranut ilisimasat pioreersut tunngavigalugit, suliniuteqarfimmi imaluunniit eqqaani minnerpaamik timmisat artit 25-t piaqqiorissaat, neriniartarnissaat aamma ivammuttarnissaat naatsorsuutigineqarpoq. Saniatigut, Kalaallit Nunaata kujataata imartaata ilaa imaani timmissanut ukiisunut pingaaruteqarpoq (Boertmann et al. 2004).

Napasorsuup qoruani timmissanut nunami uumasunut annerusumik ilaapput artit, ataatsimut isigalugu Kalaallit Nunaata kujataani nalinginnaasut aamma siaruarsimasut. Artik qaqutigoortunik imaluunniit nungorartarsinnaasutut navianartorsiortunik soqanngilaq aamma artik inger-laartartunik sumiiffimmi immikkut ittunik imaluunniit timmissanik piaqqiortunik illersugaasunik immikkut ittunik soqanngilaq.

Nunami timmissat uumasut ilagaat artit aqqusaartut nalinginnaasut soorlu Kussak *Oenanthe oenanthe*, Orpimiitaq *Carduelis flammea*, Narsamiutaq *Calcarius lapponicus* aamma Qupaloraarsuk *Plectrophenax nivalis*. Aamma, Tulugaq *Corvus corax* aamma Aqisseq *Lagopus mutus* nalinginnaapput.

Kiinaaleeraq *Falco peregrinus* aamma Nattoralik *Haliaetus albicilla*, kingulleq Kalaallit Nunaanni Allattuiffimmi aappalaartumi 2018-imi Mianernartutut nalunaarsorneqarsimasoq (<https://natur.gl/raadgivning/roedliste/1-roedliste/>), misissuiffigisami takuneqarsimavoq.

Misissuiffigisami Nattoralik piaqqiornersoq takussutissaqanngilaq, kisianni ilisimaneqarpoq Sisimiut aamma Nanortaliup akornanni sineriak Kalaallit Nunaanni Nattoralinnut piaqqortunut annertunerpaamik katersuuffiusoq (Kampp & Wille 1990).

Aalisakkat

Egaluk *Salvelinus alpinus* Napasorsuup kuuani qooqqup appasinnerusortaani takuneqarsimavoq.

Pupiit aamma orsuaasat

Massa ataqatigiimmik aaqqissuussamik ujarlinngikkaluarluni suliniuteqarfimmi pupiit aamma orsuaasat artit arlaqanngitsut takuneqarsimapput, ilagalugu Pupinnguaq mamartoq *Leccinum rotundifoliae*. Taamaattoq, qularnangilaq artit amerlanerit siumugassaassasut. Sumiiffimmi orsuaasat assigiinngutsorpassuit siumugassaapput. Crinkled Snow Lichen (Nutserlugu: Apummit ilinganiaqqanik orsuaasat) *Flavocetraria nivalis* aamma Orsuaasat tuttut nerisaat *Cladonia arbuscata* allatut amerlapput.

4.5 Imaani avatangiisit

Misissuiffimmi imani avatangiisut ilaapput, ulittartoq sikoqanngitsorlu Saqqaata kangerlua, taanna Søndre Sermiliup kangerluanut kattusimavoq taakku Tasermiut kangerlualu, kangerlunniq avannamut kangimut sammisunik itisuunik 60-80 km-inik pilersitsipput, taakku Ikersuaq Davisip imartaanit (kujataani kangisissumi) Kalaallit Nunaata sermersuanut (avannamut kanganut) isorartussuseqarput.

Imani miluumasut

Minnerpaamik arferit aamma puisit artit 11-t Kalaallit Nunaata kujataata sineriaani siumorneqarnissaat ilippanaateqarpoq aamma misissuiffiup eqqaani siumorneqarnissaat ilippanaateqarpoq.

Qasigiaq *Phoca vitulina*

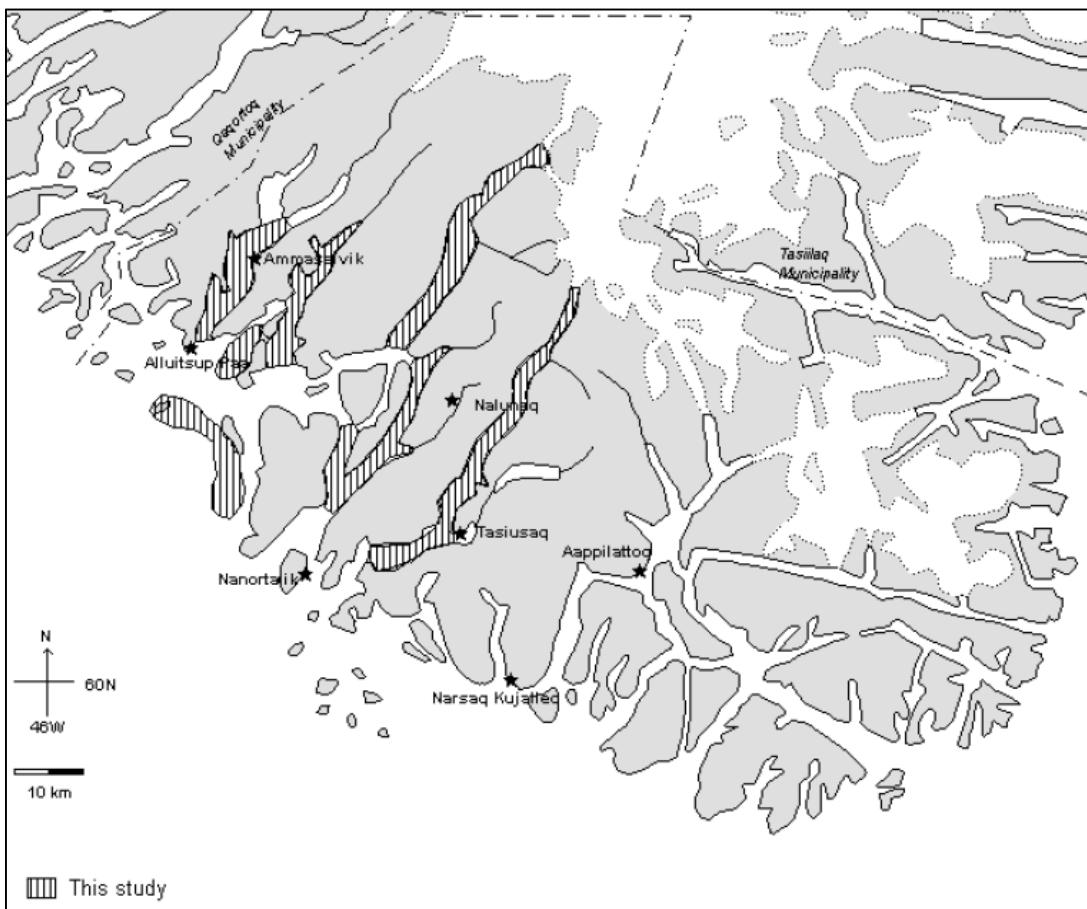
Artit taakku amerlavallaanngitsut Kalaallit Nunaanni siaruarsimaneri tassaapput kitaani sineriak Sisimiut kujataani (67°N). Qasigissat Kommune Kujallermi qaqutigoortuupput. Qeqertani Kitsissut avannarlerni aamma Tasermiut kangerluata akuani Tasiusap kitaani siumorneqartarput (Glahder 2001, Rosing-Asvid 2010).

Natseq *Phoca hispida*

Natseq Kalaallit Nunaanni annertuumik siaruarsimavoq, kisianni sinerissap kujataani kippasisumit aamma Kalaallit Nunaata avannaani amerlanngillat. Natsit amerlanngitsut kommunit tamakkerluglu siumorneqarsinnaapput kisianni amerlanatik. Tasermiut aamma Søndre Sermiliup kangerluisa paavini piniarneqartarput, tamaani amerlangaatsiartussaapput. Artit aamma Nanortaliup kujataani kangisissumi aamma Uunartup kangerluani piniarneqartarput (Glahder 2001).

Aataaq *Phagophilus groenlandicus*

Aataaq New Foundalandimi erniorfimminit aasakkut Kalaallit Nunaannut orniguttarpoq maajimit siumut. Aataaq Kommune Kujallermi puisini artini nalinginnaanerpaavoq aamma nalinginnaasumik Nanortaliup eqqaani sumi tamani piniarneqartarpoq sineriammi aamma kangerlunni. Taamaattoq, sumiiffiit ilaat piniarfittut pingaartutut tikkuarneqarsimapput, ilagalugit Saqqaata Kangerlua (Takussutissiaq 16).

Takussutissiaq 16: Nanortaliup eqqaani Attaamik (*Phagophilus groenlandicus*) piniartarfiit pingaarutillit (Glahder 2001).

Ussuk *Erignatus barbatus*

Ussuk Kalaallit Nunaata sineriaani aamma sikorsuarni annikitsuinnarmik amerlassuseqarluni siaruarsimavoq. Ussuk Nanortariup eqqaani nalinginnaasussaavoq aamma ukiualuit kingulliit ingerlaneranni amerleriarsimarpasipput (Glahder 2001).

Natsersuaq *Cystophora cristata*

Natsersuaq Kalaallit Nunaata avannaani kisimi amigaataavoq. Natsersuit ataatsimut amerlassusii qaffakkiartorunarpit. Piniarfitt pingarnerpaat qeqertani avataani inissisimapput misis-suiffissamit ungasissorujussuarmi (Glahder 2001).

Imaani miluumasut uumassusillit allat

Tikaagullik *Balaenoptera acutorostrata* Kalaallit Nunaata kitaani aamma kangiani sineriak ma-lillugu, kangerlunni aamma kangerlumanerni sumiiffinni 72°N missaa tikillugu nassaassaavoq. Tikaagullit Uummannarsuup (Kap Farvel) eqqaani amerlasussaapput (Glahder 2001).

Kigutilissuaq *Physeter macrocephalus* Nanortaliup eqqaani arti nalinginnaanngilaq kisianni misissuiffiup eqqaani siumorneqarsinnaavoq. Glahder (2001) qaqutigoortumik Qilalukkanik qaortanik *Delphinapterus leucas* aamma Qilalukkanik Whales *Monodon monoceros* Nanortaliup eqqaani takunninnernik allaaserisaqartoqarpooq. Qipoqqaq *Megaptera novaeangliae* Nanortaliup eqqaani nalinginnaaleraluttuinnarpooq aamma kangerlunni amerlasuuni takuneqartarpooq (Glahder 2001).

Qasigissat *Phocoena phocoena* amisut kangerlummi aatsitassarsiorfimmut qanittumi agusti 2019-imi arlaleriarlutik takuneqartarsimapput (Orbicon 2019).

Aatsitassarsiorluni suliniummit imaani miluumasunut sunniutaasinnaasut annersaat sissiuk-kamit sissiukkamullu angallatut amerlinerinit pissasoq naatsorsuutigineqarpooq. Taamaattoq, naatsorsuutigineqarpooq ASN-i itisilerneqarsinnaassasoq paassisutissat pioreersut atorlugit aamma ilassutitut misissuinerit allat naatsorsuutigineqannigillat.

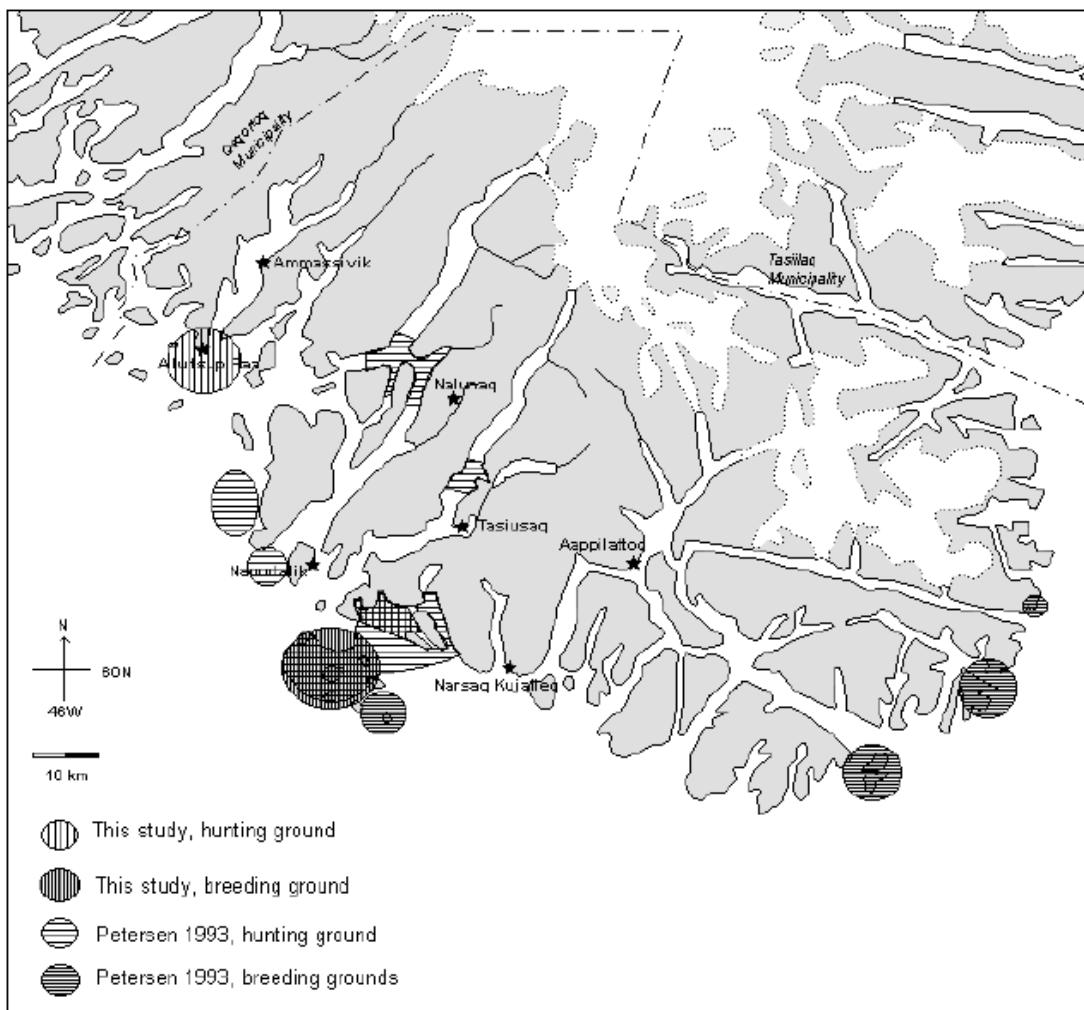
Imaani timmissat

Saqlata kangerluata sineriaa uumasunut arlalinnut umasoqarfivoq, sinerissami timmis-sanut soorlu Appat/saagissut *Uria lomvia*, mitit siorartuut/aavuut *Somateria mollissima* aamma aallerit *Clangula hyemalis* ukiisut. Aamma, queerlutuut *Anas platyrhynchos*, sildemåget *Larus fuscus*, Naajaannaat *Larus glaucoides*, naajarujussuit *Larus hyperboreus*, taateraat *Rissa tridactyla* kangerlummi takuneqartarpooq.

Imaani timmissat piniarneqarsinnaasut artit tulliuttut misissuiffiup eqqaani siumorneqarnissaat ilimanarpooq (Glahder 2001).

Miteq siorartooq/Aavooq *Somateria mollissima*

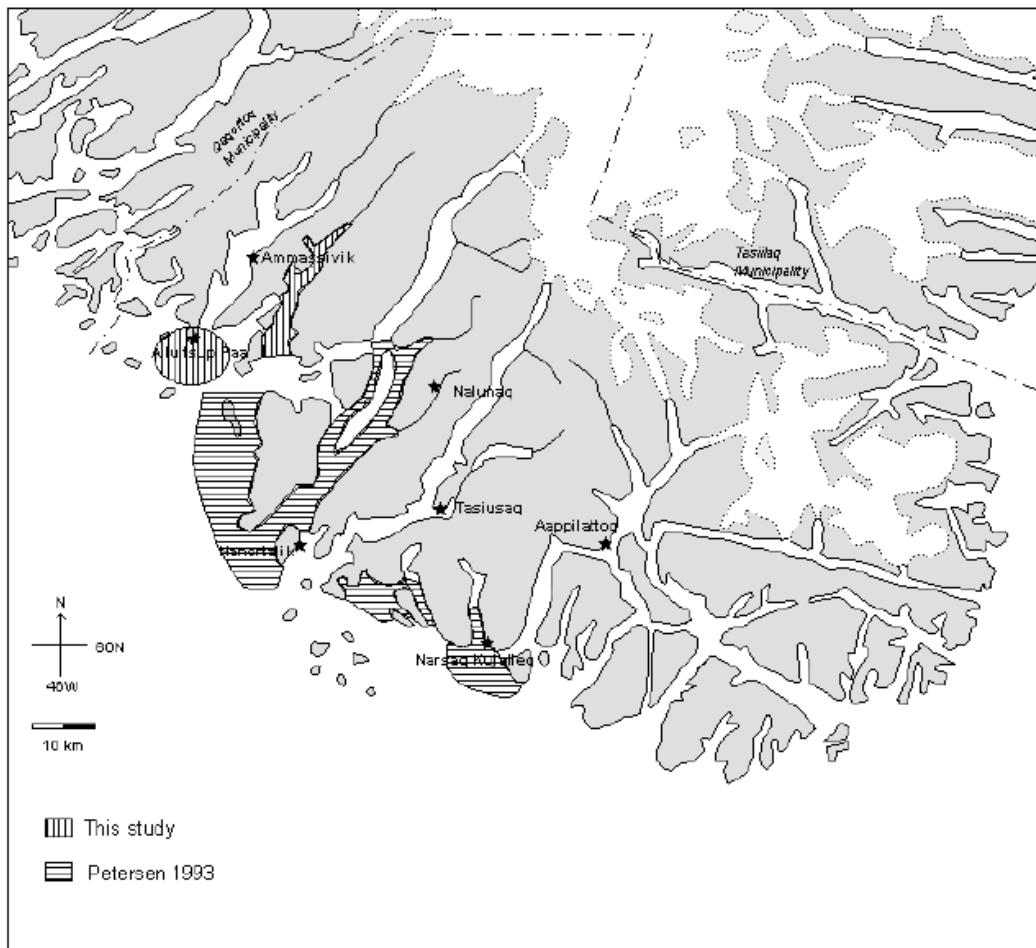
Kalaallit Nunaanni miteq siorartooq kitaani sineriak tamangajaat malillugu piaqqiortarpooq, aamma kangiani sineriammi 77°N tikillugu qaqutigoorneruivoq. Miteq siortartooq Kalaallit Nunaata avannaanit kitaanillu aamma timmissat Canadap kangianit issittup issinnerusortaanit Kalaallit Nunaata kitaani Asiaat (69°N) avannaanut ukiartortarfinnut ammasumik imartalinnut, aamma Kalaallit Nunaata kangiani 74°N avannaanut ingerlaartarpooq; amerlasuut Islandi kaajallallugu ukiisarput (Boertmann 1994). Nanortaliup eqqaani mitit siorartuut Kitsissut avannaani qeqertani piaqqiortartut ilisimaneqarput, taakku misissuiffimmit 30 km-it sinnerlugit ungasissuseqarput. Misissuiffiup avannaani pingaarutilinnik piniartarfepqarpooq (Takussutissiaq 17).

Takussutissiaq 17: Nanortaliup eqqaani Miteq siorakitsumik piaqqiorfiit aamma pini-
afiit pingarnerpaat (Glahder 2001).

Appa/Saagissoq *Uria lomvia*

Kalaallit Nunaanni piaqqiorfiit amerlanerit kitaani sineriak malillugu nassaassaapput. Kalaallit Nunaata kitaani Appap siggutuup piaqqiortarfii annerusumik Qaanaamiit (78°N) Ivittuunut (61°N) siaruarsimapput. Piniarfinnut pingarnernut ilaapput Saqqaata kangerlua misissuiffim-
miittoq (Takussutissiaq 18).

Takussutissiaq 18: Nanortalip eqqaani Appa siggutuumut piniartarfiiit (Glahder 2001).

Misissuiffiup eqqaani annertuunik imaani timmissanut piaqqiortarfefeqanngilaq imaluunniit Timmiaqarfik pingaarutilik (IBA). Timmiaqarfik pingaarutilik qaninnerpaaq tassaavoq imaqt eqerterpassualik Kitsissut Avalliit (Kitsissut Avalliit Ivittuunit 50 km-it kujammut-kujataani kip-pasissumi inissisimapput, nunaqarfiup Qassimiut 70 km-it kitaani aamma misissuiffimmit 100 km-it sinnerlugit. Kitsissut Avalliit imaani timmissanik piaqqiortunik annertuumik assigiinngis-sitaartoqarpoq, ilagalugit Appa sigguttooq *Uria aalge* aamma Apparluk *Alca torda* (Heath & Evans 2000).

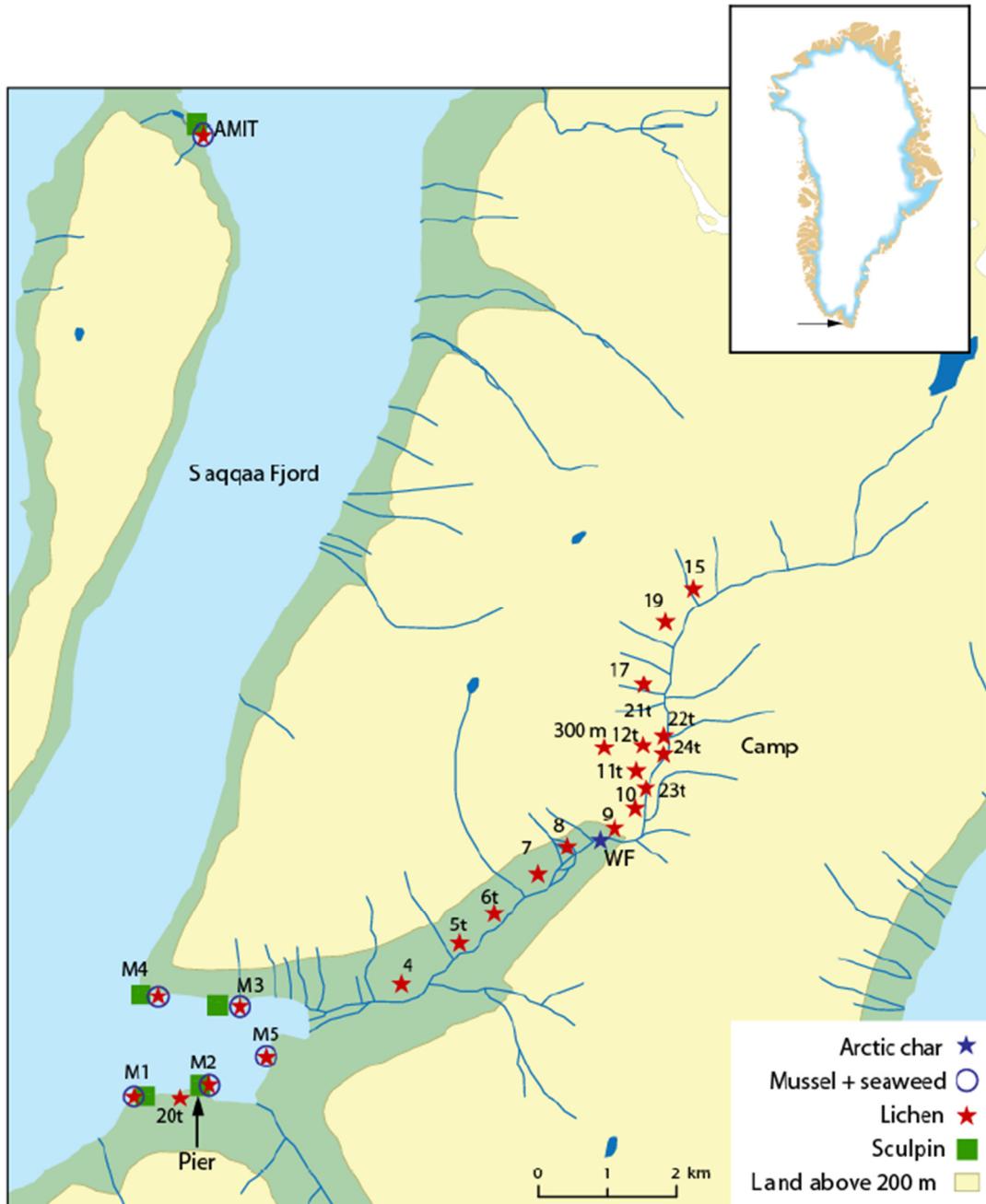
Umiarsuarmit aallaaveqarluni Kalaallit Nunaata kujataata kangiani aamma lkerasassuup Tasiilallu akornanni imaani timmissat piaqqiorfianik aamma qasigissat uumaffiinik, ilagalugit Nanortalip lkerasassuullu akornanni sumiiffinnik 11-nik misissuineq, nalunaarpoq Nanortalip eqqaani imaani timmissanut pingaarutilinnik piaqqiorfeqanngitsoq imaluunniit puisinut pingaarutilinnik uumaffeqanngitsoq (Boertmann & Rosing-Asvid 2014).

4.6

Tunngaviusumik nakkutilliineq

Siusinnerusukkut akuersissummik pigisaqartoq, Angel Mining Gold A/S, Nalunami kuultimik tunisassiornini novembari 2013-imi matusimavaa tamatumalu kingorna summiiffik atorunnunaarsinneqarpoq pissuserisimasaanullu utertinneqarluni aggusti 2014-ip tungaanut.

Avatangiisink nakkutilliinerit katillugit ukiut 14-it ingerlanneqarsimapput kuultisiorfiusimasumit avatangiisinit sunniutaasinnaasut kissaatigineqanngitsut maluginiarlugit (Bach & Olsen 2020). Savimernit 12-it akui imaani, imermi nunamilu avatangiisini suussuserneqarsimapput paasinialrlugu Napasorsuup qooruani aamma Napasorsuup Iterlaani avatangiisinit savimernit siaruarsinnaanersut (Takussutissiaq 19).

Takussutissiaq 19: Nakkutilliini misissugassanik tigooraaffiit (nunap assinganik pissarsiffik Bach & Olsen 2020).

Avatangiisnik nakkutilliinermut siunertarineqarsimavoq kuultisiorfiusimasumit avatangiisnut sunniutaasinnaasut kissaatigineqanngitsut maluginissaat aamma pinaveersaartinnissaat, ki-si-anni siusinnerusumi ingerlatsinernit paasissutissat aamma misilitakkat Nalunaq suliniutip am-maqqinnerani avatangiisnut sunniutaasinnaasunik nalilersuinermi aamma millisaanermi ilua-quataassapput.

Piiaalluni ingerlatsinermut naleqqiullugu avatangiisnik nakkutilliinermut piumasaqaatit Naalak-kersuisuni Aatsitassanut Pisortaqarfimmit (MRA) aalajangerneqarsimapput. Piumasaqaatit taakku Aatsitassanut Pisortaqarfimmit piiaanissamut akuersissummi 19. marsi 2010-meer-sumi, immikkoortoq 6, §§19/43, kapitali 8-mi allaaserineqarsimapput.

Kuultimik piiaanermut periaaseq cyanidimik atuinermik ilaqlarsimammat, piiaaffiup tunisassior-nerani cyanidimik malussarniarluni avatangiisini nakkutilliinermut pilersaarut sukumiisoq inger-lanneqarsimavoq. Piiaaffiup matuneqarnerata kingorna, imermi misissugassanik tigusat aku-siorneqartarsimapput cyanideqanngitsumik aamma cyanidimik ulikkaartumik. Misissugassatut tigusani taakkunani cyanidimik malussartoqarsimanngilaq.

Nakkutilliinermut pilersaarut aamma imermik uumassusilinnillu misissugassatut tigusanik ilaqlartarsimavoq taakku saviminernik sananeqaatinillu mingutsitsisunik ilaqrnersut aku-siorneqartarsimapput.

Napasorsuup qooruani aamma Napasorsuup iterlaani eqalunni kimittusisitsinernik qaffassi-masunik aarlerinartunik nassaartoqarsimanngilaq aamma pisuni arlaqanngitsuni qeqquani uil-unilu saviminernik kimittusisitsinerit qaffanneri nassaarineqartarsimapput.

2019-imi nakkutilliinerup kingorna DCE inerniliivoq siusinnerusukkut piiaasimanermit avatan-giisut sunniutit millisinniarlugit allanik iliuuseqarnissaq pisariaqanngitsoq. Ingerlatsinerit kingorna avatangiisnik nakkutilliineq piiaanissamut akuersissummut 2003/05 attuumas-suteqartoq taamaammat 2019-imi avatangiisnik misissuinermit naammassineqartutut isigi-neqarpod.

Aataatsimut isigalugu, DCE naliliivoq siusinnerusukkut piiaasimanermit maannakkut Nalunami avatangiisut sunniutit annikitsuinnasimasut. Taamaammat, DCE-p Nalunami kuultisiorfik akuersissummut ilanngullugu avatangiisut piumasaqaatit aamma pinngitsoornani naammass-isassat naleqquttut pilersinneqarnerisigut aamma piiaanermik ingerlatsinerup nalaani annikit-sortaanik ilanngussuisumik avatangiisnik nakkutilliinikkut aamma malittarisaliornikkut, Kalaallit Nunaanni piiaffik qanoq anikitsuinnarmik avatangiisut sunniuteqarluni ingerlanneqarsinnaa-nersoq assersuuttit atorneqarsinnaasutut isigaa (Bach & Olsen 2020).

5. Avatangiisinut sunniutit aarlerissutaasut

Misissuiffimmi kuultimik piaaffimmik ingerlatsinerup ammaqqinneratigut misissuiffimmi avatangiisit sunnerneqarsinnaapput. Sunniutaasinnaasut pinngortitamut sunniutaasinnaapput (s.i. sumiiffimmut sumiiffimmilu assartuinerit, aatsitassamik aserorterinerit aamma sananeqaatinik minnernik siaruarterinerit) aamma akoorutissaasinnaapput (s. i. avatangiisini sananeqaatinik mingutsitsisunik kimittusitsinerit qaffannissaanut aarlerinartut).

Pinngortitamut sunniutit sumiiffimmit uumasunik qimaatitsisinjaapput aamma akoorutissat sunniutaat naasunut uumasunullu toqunartuusinjaapput nerisassanillu mingutsitsisinjaallutik.

Suliniummik allaaserinnineq aamma paassisutissat kapitalini siuliini saqqummersinneqartut tunuliaqutaralugit, sammisat suussuserneqartut ASN-imi nakkutigineqartariaqartut Nalunaarsuiffik 5-imi eqikkarneqarsimapput. Nalunaarsuiffimmi ajornartorsiutit ilanngunneqarsimapput aarlerinartunik nalilersuinerme ASN-imut ilangullugit sularineqartariaqartut.

Nalunaarsuiffik 5: Ajornartorsiutit suussuserneqarsimasut ASN-imi tassungalu atasumik Aarlerinartunik Nalilersuinerme sularineqartussat.

Suliniutip killiffia	Suliniummi suliat	Mingutsitsineq					Akornusersuineq/avatangiisinut naqissusiineq		
		Silaannarmik mingutsitsineq/pujoralak	Nipilorneq/sajukulaarneq	Imermi avatangiisit	Imaani avatangiisit	Nunami avatangiisit	Pinngortitami avatangiisit (nunap ilusa)	Imermi avatangiisit	Imaani avatangiisit
Sanaartorneq	Piaaffimmik tammaarfimmilu sanaartukkanik sananeq	x	x	x			x		x
	Nassiussineq/assartuineq	x	x	x	x			x	x
Ingerlatsineq	Piaaneq sularinninnerlu	x	x	x		x	x		x
	Aatsitassarsiornermi sinnikunik ujaqganillu igitassanik passussineq	x		x		x	x	x	x
	Imermik/imermik minguttumik aqutsineq			x	x				x
	Aqqusinikkut assartuussineq	x	x						x
	Nassiussineq	x			x			x	
	Eqqakkanik passussineq						x		x
Matusineq matusinerullu kingorna	Piaaffimmik ingutserineq	x	x						x
	Aatsitassarsiornermi sinnikunik ujaqganillu igitassanik passussineq	x		x		x	x	x	x
	Nassiussineq/assartuineq	x	x					x	x
Aarlerinartunik nalilersuineq	Aatsitassarsiornermi sinnikunik passussineq			x		x		x	
	Uuliamik/akoorutissanik kuuttoorneq			x	x	x			
	Nunami orsussaasivimmi erngarneq			x	x	x			

6. ASN-imut suliniummut piumasaqaatit allattorsimaffiat (ToR)

Suliassat killissalorsorneqarneranut nalunaarusiapi ilaani matumani suliniummut ASN-ip imas-saatut siunnersuutigineqartut erseqqissarneqassapput. ASN-ip maannakkut imarisai sam-mineqartussat, nalunaarusiamti matumani llangussaq 1-imi nassaarineqarsinnaapput. Av-a-tangiisini ajornartorsiutit ASN-imi oqallisigineqartussat tassaapput Nalunaarsuiffik 5-imi allat-torneqarsimasut.

ASN-ip imarisanut siunnersuutigineqarsumasunut naappertuuttumik sularinissaanut, sammi-sanut arlaqanngitsuinnarnut paasissutissanut ilassutit pisariaqartinneqarput.

Suliniummit avatangiisnit sunniutinik nalilersuinissamut paasissutissat pisariaqartinneqartut pissarsiariiarlugit misissuinerit aalajangersimasut ingerlanneqarnissaannut siunnersuutigi-neqartut ataani allattorneqarsimapput.

Malugineqassaaq, pisuni amerlanerni paasissutissat pioreersut tunngavigalugit sunniutit nalilersuiffingineqarsinnaammata, paasissutissat pitsaasut pissarsiassaareernerat aamma ava-tangiisnit sunniutit allanut naleqqiullugit annikitsutut aamma sumiiffimiittutut naliliiffi-nejnarerat pissutigalugu.

6.1 Sunniutinik nalilersuinermi ilassutitut misissuinerit siunnersuutigineqarsimasut

Tunngaviusumik nakkutilliineq

Kalaallit Nunaanni najoqqtassat naapertorlugit, ASN-imut nalunaarusiaq nalinginnaasumik sumiiffiup ingerlatanit aamma sanaartornermit ukiut 2-3 sunnerneqarfissaa sioqqullugu ava-tangiisini tunngaviusumik misissuinerik tunngaveqassaaq.

Avatangiisnit tunngaviusumik misissuinerut siunertarineqarpoq, misissuineq, sanaartorneq aamma piiaaffimmik ingerlatsineq sioqqullugu avatangiisit qanoq issusaannik allaaserinninnisaq. Tunngaviusumik misissuinerit piiaalluni ingerlatsinermit sunniutaasinnaasunik naliler-suisinnaaniarluni, kiisalu sanaartornermi tunisassiornermilu killiffiit nalaanni nakkutilliinermut pilersaarummut tunngaviusunik pilersitsiniarluni pisariaqartinneqarput. Piiaaneq sioqqullugu tunngaviusumik paasissutissat matusinermut aamma aallaqqaammi pisussaanut utertitsinis-samut pilersaarummi malittarisassatut pingaartutut aamma atorneqassapput. Taamaattoq, ukiuni 14-ini avatangiisnit nakkutilliinerit ingerlanneqarsimammata, taamaallaat sanaar-tornerup, ingerlatsinerullu nalaanni taakkulu kingorna nakkutilliineq pisariaqassasoq naatsor-suutigaarput.

Akoorutissanik tunngaviusumik kimittusisitsinerit (tunngaviusumik nakkutilliineq)

Kalaallit Nunaanni pisortat piiaaffissatut pilersaarutigineqartumi aamma sumiiffimmi naleqqius-siffigineqartumi imaan, nunami aamma imermi misissugassatut tigooraasoqarnissaanik piu-masaqaateqarput piiaalluni ingerlatsinerit aallartinnginnerini tunngaviusumik akoorutissat kimittusisitsinerat aalajangiunniarlugu. Tamatuma kingorna paasissutissat siunissami piiaaf-fimmik ingerlatsinerup nalaani naleqqiussineri paasissutissatut atorneqassapput.

Misissugassanik tigooraanermi 2019-imi naammassineqartumi (Bach & Olsen 2020) ilaapput immat sissallu naasui, aalisakkat, imeq, kinnerit, issoq, naasut aamma orsuaasat.

Naasut aamma uumasut

Erseqqissarneqartariaqarpooq piiaaffittut siunnersutigineqartup eqqaanilu qanoq annertutigisumik suliniutip timmissat uumasullu akornusersussanera.

Avatangiisini pissutsit pillugit paasissutissanut ilassutissanik katersinissaq, ilagalugu sumifimmi misissuinerit aamma naasunik uumasunillu annertunerusumik allaaserinninnerit ilaatigut naatsorsutigineqarput. Taamaattoq, ilassutissamik annertuumik isumasiuinerit aamma misissuinerit ingerlannejqarnissaat naatsorsutigingilarpuit, pissutigalugu misissuiffimmi pinngortitami pissutsit pillugit aamma piiaalluni suliniummit avatangiisnut sunniutissatut naatsorsutigineqartut pillugit ilisimasat pioreersut annertoreeqimmata.

Silaannaap pitsaassusaap pujoralak ilannqullugu

Suliniutip aamma piianermi ingerlatat siunnersutigineqartut allanut naleqqiullugit mikineri pissutigalugit, ikummattissamik atuinermi aniasornerit killeqassasut aamma avatangiisnut sunniutaat annikitsuinnaassasut naatsorsutigineqarpooq. Taamaammat ASN-imi silaannaap pitsaassusaanik nalilersuinermut immikkoortoq (1) gassinik silaannarmik kissakkiaartitsisartunik aniatitsinermut missingersuutnik, aamma (2) paamik aniatstsisinnaanermut naatsumik oqallisiginnermik ilaqqassasoq siunnersutigineqarpooq. Nalilersuinerit taakku Nalunaq A/S-imit atuinermut missingersuutit pillugit paasissutissanit tunniunneqartunit tunngaveqassapput.

Piiaaffimmut piiaaffimmillu assartuinermit, passussinerullu nalaani aamma aatsitassanik oqimaatsunik toqqorsinermit pujorammit mingutsisisinnaaneq ASN-imi oqallisigineqassaaq aamma nalilersuiffigineqassaaq.

Ermit pillugit ilisimatusarneq aamma erngup ingerlaartup oqimaaqatigiinera

Imeq, imissamik naqitsineq atorlugu ameraasakkortitsilluni akuiaavimmi pilersinneqartassaaq, taanna milluaatinit puttasunit tammaariup sissaanut ungasinngitumi Saqqaata kangerluani inissismasunit pilersorneqasaaq. Nalunaq A/S-i aamma ingerlatsinermini Nalunap eqqaani imeqarfiusuni kuunni imeqarfittut atorneqarsinnaasumik aalajangiissaq.

Suliniummik ingerlatsineq pissutaalluni erngup ingerlaartup oqimaaqatigiinera nut sunniutit paasissutissat pioreersut aamma paasissutissanut ilassutit tunngaviusumik misissuinerup naalaani katersorneqarsimasut tunngavigalugit nalilesuiffigineqassapput.

Itsarsiorneq aamma kulturikkut kingornussat

Naliliinissamut paasissutissanik katersinialluni itsarsiornermik misissuineq pisariaqartutut isigineqarnersoq, sumiiffit itsarsiornermi soqtigineqartut piiaalluni ingerlatanit sunnerneqarsinnaanersut imaluunniit nalilersuinerit taamaattut paasissutissat pioreersut tunngavigalugit ingerlannejqarsinnaanersut pillugit, Nunatta katersugaasivia oqaloqatigineqassaaq. Malugiuk Kværnerip Imminut akilersinnaassutsimik misissuinerani 2002-mi, itsarsiornermi sumiiffit suususerneqarsimanerat aamma ataqtiginnermut aaqqissuussinerit maannakkuugallartoq ilusilersorneqarnerini ilanngullugit eqqarsaatigineqarsimanerat.

Tunngaviusumik misissuinerut ilassutit

DCE-p/Pinngortitaleriviullu innersuussissutai malillugit, Nalunaq Gold-imik suliniummut tunngaviusumik misissuinerit ilassuserneqassapput ukuniingga:

**Napasorsuup kuuani aamma kuunni allani upernaakkut, aasami aamma ukiakkut kuun-
nerulernissaannut aarlerinartunik misissuinerit:**

- Erngup kuunera – Kuunneranik aamma kiassutsimik nillissutsimik uuttortaavik atajuartoq Napasorsuup kuuata appasinnerusortaani pilersinneqassaaq (**Ikaartarfimmi**). Uutoortaanernut ilaassapput aqqartittakkat barometerimi annaasanik naleqqatigiissusiisut, k/h naleqqiullugu uuttortaaneq. Kuunnera ukioq naallugu minutitsit 30-t tamaasa uuttorneqartassaaq, oktobari 2020-mi aallartilluni. **Kuuneranik uut-
tortaanermut ilassut** uuttortaavik aatsitassarsiornermi sinnikunut toqqorsivissatut ilip-panaateqartumut qaninnerusumi pilersinneqassaaq.
- Imermik misissugassatut tigooqqakkat imermik nakkartitsivikkortinnejarsimasumik nakkartitsivikkorsimanngitsumillu aamma sananeqaatinik issoqqasunik pinngooqqaatinillu tigooqqakkanik, pH-mik aamma innaallagissamik ingerlatitseqqillaqqissusermik uuttortaanerit. Naparsorsuup kuuani ikaartarfiup eqqaani aamma aatsitassarsiornermi sinnikunut toqqorsivissatut ilippanaateqartup eqqaani misissugassatut tigooraasoqassaaq. Misissugassatut tigooqqakkat qaamatikkaartumik tigoorarneqartassapput piffissani tammaarfimmi sulisoqartillugu. **Misissugassatut tigooqqakkat siullit oktobari 2020-mi tiguneqassapput.**
- Pinngooqqaatinik uuttortaanissamut kinnerit naqqinit misissugassatut tigooqqakkat 2021-mi upernaakkut katarsorneqassapput.

Paassisutissat ukiumoortumik allanngorarneq pillugu paassisutissanik tunisisassapput aamma uuttortaanerit/misissugassanik tigooraanerit minnerpaamik ukioq ataaseq qaamatikkaartumik oktobari 2020-mit september 2021-mut ingerlanneqartassapput.

Sumiiffimmi silamik aamma silap pissusianik misissuineq:

Silasiorfiit atajuartut oktobari 2020-mi suliaqarfissatut sanaartukkut aamma aatsitassarsiornermi sinnikunut panertunut toqqorsivittut pilersaarutigineqartut eqqaanni pilersinneqassapput. Silasiorfiup nalunaarsortassavai:

- Silaannaap kiassusaa nillissusaa
- Nakkaalaarnerit
- Sumiiffimmi anorlertarnera
- Nunap kiassusaa nillissusaa itissutsini assigiinngitsuni Aatsitassarsiornermi sinnikunut panertunut qaleriissaaraluni toqqorsivittut (DTSF) siunnersutigineqartup eqqaani uut-tortarneqartassapput.

Ermit pillugit ilisimatusarneq aamma erngup ingerlaartup oqimaaqatigiinnera:

Piiaaffimmi ataqtigiimmik aaqqissuussinerni pisariaqartuni erngup ingerlaartup oqimaaqatigiinnera (ingammik Aatsitassarsiornermi sinnikunut panertunut qaleriissaaraluni toqqorsivimmi (DTSF) aamma ujaqqanik igitanik qaleriiaartuni), ingasattumik silami pisutsit, sannat aalaakkannerannik ingerlatsinerup nalaani aamma matusinerup kingorna ajoquisiisinnaasut ilangullugit siulittuisoqassaaq.

7. Najoqqutassat

Angel Mining 2009: Nalunaq Gold Mine. Revised Environmental Assessment.

Christensen, T., Falk, K., Boye, T., Ugarte, F., Boertmann, D. & Mosbech, A. 2012. Identifikation af sårbare marine områder i den grønlandske/danske del af Arktis. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. 72 pp.

Bach, L. & Olsen, L. 2020. Environmental monitoring at the Nalunaq Gold Mine, South Greenland, 2019. Technical note from Aarhus University, DCE – Danish Centre for Environment and Energy, 19 pp.

Boertmann, D., Lungs, P., Merkel, F.R. and Mosbech, A. 2004. The significance of Southwest Greenland as winter quarters for seabirds. Bird Conservation International, 14, pp 87-112. Boertmann, D. 2007. Grønlands Rødliste, 2007. Direktoratet for Miljø og Natur, Grønlands Hjemmestyre. 152s.

Boertmann, D. & Rosing-Asvid, A. 2014. Seabirds and seals in Southeast Greenland. Results from a survey in July 2014. Aarhus University, DCE – Danish Centre for Environment and Energy, 42 pp. Scientific Report from DCE – Danish Centre for Environment and Energy No. 117. <http://dce2.au.dk/pub/SR117.pdf>

Christensen, T., Aastrup, P., Boye, T., Boertmann, D., Hedeholm, R., Johansen, K.L., Merkel, F., Rosing-Asvid, A., Bay, C., Blicher, M., Clausen, D.S., Ugarte, F., Arendt, K., Burmeister, A., Topp-Jørgensen, E., Retzel, A., Hammeken, N., Falk, K., Frederiksen, M., Bjerrum, M. & Mosbech, A. 2016. Biologiske interesseområder i Vest- og Sydøstgrønland. Kortlægning af vigtige biologiske områder. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 210 s. - Teknisk rapport fra DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi nr. 89. <http://dce2.au.dk/pub/TR89.pdf>

Gensbøl, B. § Tofte, C.C. 1998. Grønlands dyr og planter.

Glahder, C. M. 2001. Natural resources in the Nanortalik district. An interview study on fishing, hunting and tourism in the area around the Nalunaq gold project. National Environmental Research Institute, Technical Report No. 384: 81 pp.

Government of Greenland 2015. Guidelines for preparing an Environmental Impact Assessment (EIA) report for mineral exploitation in Greenland.

NunaGIS 2020. <http://ver1.nunagis.gl/en/>

Orbicon | WSP 2019. Nalunaq Goldmine. Description of natural conditions 2019. Site description report to Nalunaq A/S.

Rune, F. 2011. Wild Flowers of Greenland. Grønlands Vilde Planter. – Gyldendal.

Rosing-Asvid A. 2010. Catch history and status of the harbour seal (*Phoca vitulina*) in Greenland. NAMMCO Sci. Publ. 8:161-174.

8. Ilanngussaq 1

ASN NALUNAARUSIAP IMARISAANUT MISSINGERSUUTIT

1. **Teknikkimut tunngasuunngitsumik eqikkaaneq aamma inerniliinerit**
2. **Aallaqqaasiut**
  - 2.1 Nalunaq suliniut
  - 2.2 Suliniutip aaqqissuunneqarnera
  - 2.3 Aatsitassarsiornermi ingerlatseqatigifimmik allaaserinninneq
3. **Aqutsinikkut inatsisiliornermilu killissarititaasut suliniummut sunniutillit**
  - 3.1 Aallaqqaasiut
  - 3.2 Kalaallit Nunaanni inatsisiliorneq
  - 3.3 Aatsitassanut Ikummatisanullu inatsit
  - 3.4 Nunat assigiinngitsut akornanni pisussaaffiit
  - 3.5 Assartuinermi peqqussutit
4. **ASN-ip sularinerata ingerlasarnera**
  - 4.1 Avatangiisinut Sunniutissanik Nalilersuinerup siunertarisaq
  - 4.2 Kalaallit Nunaanni aatsitassanik atuinermi ASN-ip sularineranut najoqqtassat
  - 4.3 Avatangiisinik tunngaviusumik misissuinerit
  - 4.4 Avatangiisinik misissuinerit
5. **Suliniutip allaaserineqarnera**
  - 5.1 Aallaqqaasiut
  - 5.2 Piiaffimmik ilusilersuineq (tunisassiornerup annertussusaa piffissamullu pilersaarutaa)
  - 5.3 Piiaffimmi ataqatigiinnermut aaqqissuussinerit (piiaffimmi sullivik, suliaqarfittut sanaartugaq, inissiat, umiarsualivik, nukissiorfik)
  - 5.4 Atortussanik sinneruttunik passussineq
  - 5.5 Tunisassiornermit imermik minguttumik passussineq (avatangiisinut kuutsitsineq)
  - 5.6 Imermik atuineq (ilagalugu avatangiisinut kuutsitsinerit)
  - 5.7 Eqqakkanik passussineq (eqqakkat suikkaasut, imeq minguttoq)
  - 5.8 Silaannaap pitsaassusaa aamma pujoralak
  - 5.9 Nukissorneq aamma maskiinat
  - 5.10 Assartuineq, usilersorneq, usingiarneq aamma ikummatisamik, akoorutissanik akuiakkanillu toqqorsineq
  - 5.11 Nassiuissineq
  - 5.12 Silap pissusiata allanngoriartornerata sunniutai
- 5.13 Periarfissat allat eqqarsaatigineqarsimasut (suliaqarfimmut periarfissat allat, aatsitassarsiorfimmi atortut sumiissusaat, aatsitassarsiornermi sinnikunik inissinermut periarfissat allat, sissiukkap inisisimaneranut periarfissat allat il. il.)
- 5.14 Teknikkut aamma akilersinnaassutsimik misissuinerit
- 5.14.1 Aatsitassaq aamma ujaqqat igitassat

- 5.14.2 Suliaqarfittut sanaartugaq
5.15 Aatsitassarsiornermi sinnikunut toqqorsivittut sanaartugaq (TSF)
5.16 Aatsitassarsiornermi sinnikut aamma ujaqqat igitassat sannaanni akoorutissat ataqatigiinneri
5.17 Aatsitassarsiornermi sinnikunit aamma ujaqqanit igitassanit sialuup erngani kuunnikumi toqunassutsimik misissuineq

6. Avatangiisit pioreersut

- 6.1 Nunap ilusaa
6.2 Nunarsuup sannaa
6.3 Silap pissusia (kiassuseq/nillissuseq, nakkaalaarneq, anori), ilagalugit tunngaviusumik misissuinernit inernerit
6.4 Silaannaap pitsaassusaa
6.5 Imermik isumalluutit (kuuit tatsillu), ilagalugit tunngaviusumik misissuinernit inernerit
6.6 Imaq (ammalataq, siku)
6.7 Nunami naasoqarnera
6.8 Nunami uumasut (miluumasut aamma timmissat)
6.9 Imermi tarajuunngitsumi uumasut (aalisakkat)
6.10 Imaani naasut aamma uumasut (qeQQuat, miluumasut, timmissat, aalisakkat, immap naqqani uumasusillit)
6.11 Uumasusillit navianartorsiortut
6.12 Sumiiffiit illersugaasut
6.13 Inuiaqaatigiit aningaasaqarnerisa aaqqissugaanerat (sumiiffimmik atuineq, itsarsiorneq aamma kulturikkut kingornussat)

7. Sunniutinik nalilersuinermi periaaseq

8. Sanaartornermi killifimmik sunniutit aamma innarliinaveersaarneq

- 8.1 Pinngortitami avatangiisit (nunamik kiliortuineq, sinerissamik neriuiteq, nipi- liorneq, qaammaqqutit)
8.2 Nunarsuup silaannartaata aaqqissugaanera (pujoralak aamma silaannarmut aniatitsinerit, gassit silaannarmik kissakkiartortitsisartut)
8.3 Imermi avatangiisit (kuunni erngup kaavliaanerisa allanngorneri, erngup pitsaassusaa)
8.4 Avatangiisini uumassusillit (nunami, imaani aamma imermi tarajuunngitsumi uumassusulinnik akornusersuineq, uumasoqarfinnik annaasaqarneq)
8.5 Avatangiisink mingutsitsineq (eqqagassat aamma sulifissuaqarfimmit eqqak- kat, uulia)
8.6 Umiarsuarmi imeq oqimalutaq aqqutigalugu uumassusulinnik Kalaallit Nunaan- neersuunngitsunik eqquissineq
8.7 Nunamik atuineq aamma kulturikkut kingornussat (ileqqusumik atuinermik akornusiineq, kulturikkut kingornussanik akornusersuineq)

- 9   **Ingerlatsinermi killiffimmi sunniutit aamma innarliinaveersaarerit**
9.1   Pingortitami avatangiisit (nunap isikkuanik allanngortitsinerit, aatsitassarsiorneq pissutaalluni sinerissamik neriuiteq, nipilorneq, qaammaqqutit aamma sajukulaarerit)
9.2   Nunarsuup silaannartaata aaqqissugaanera (pujoralak aamma silaannarmut aniatitsinerit, gassit silaannarmik kissakkiartitsisartut)
9.3   Imermi avatangiisit (imermi tarajuunngitsumi imaaniilu mingutsitsineq)
9.4   Avatangiisini uumassusillit (nunami imaaniilu miluumasunik timmissanillu, immap naqqani uumassusilinnik, aalisakkanik suliniummi ingerlatsinernit akornusersuineq, ilagalugit nassiussuinerup nassiussinernut pioreersunut naleqqiullugu artukkiinera aamma akuaavimmit puttasumit umiarsuarnillu alianit nipilornerit)
9.5   Avatangiisnik mingutsitsineq (eqqagassat aamma sulifissaqaarfimmit eqqakat, uulia)
9.6   Umiarsuarmi imeq oqimalutaq aqqutigalugu uumassusilinnik Kalaallit Nunaaneersuunngitsunik eqqussineq
9.7   Nunamik atuineq aamma kulturikkut kingornussat (ileqqusumik atuinermik akornusiineq, kulturikkut kingornussanik akornusersuineq)
10.   **Avatangiisinut navianassutsimik naliliineq**
10.1   Aatsitassarsiornermut atatillugu ajunaaratarsinnaanerit (nunami avataaniilu)
10.2   Uuliamik akoorutissanillu kuuttoornerit (ilagalugit imaanut nunamullu uuliamik kuuttoornermi upalungaarsimanermi pilersaarut)
10.3   Nassiussinerup nalaani ajunaarnerit
10.4   Umiarsuarnit usingiaanerit
10.5   Ikummatissamut toqqorsiviup sigginnera aamma erngarneri

11.   **Najoqqutassat**

Ilanngussaq 1 Eqqarsaataannaagallartoq Avatangiisinut Ingerlatsinermi Pilersaarut

Ilanngussaq 2 Eqqarsaataannaagallartoq Matusinissamut Pilersaarut

Ilanngussaq 3 Eqqarsaataannaagallartoq Nakkutilliinermut Pilersaarut